

TARTALOM

Galéria a világ közepén

Kiss Ágnes a betelepülők friss szemével látja a várost.
3. oldal

Füredi Balaton, füredi hal

Rác János nyelvész a balatoni halászat szótörténetének bemutatásán át a vízkincs és a halbőség összefüggéseit vizsgálja.
4. oldal

A fotográfia hónapja

Több fotókiállítás is várja most a városban az érdeklődőket – fotók a Vaszary Villában és fotószerű képek a Folyosó-galériában.
7. oldal

Sárkányhajós sikerszéria

Tartalmas évet tudhatnak maguk mögött a füredi sárkányhajósok, taglétszámuk duplájára nőtt, immáron meghaladja a negyvenet, és szponzoroknak köszönhetően újabb sárkányhajóval lettek gazdagabbak
11. oldal

Vizet hozni a Balatonba?

Isten ments! Most, amikor ezeket a sorokat írom, két napja esik az eső, november eleje van, ilyenkor esni szokott. Bőségesen most is érkezik felülről. Azt ugyan nem tudom, mérhető-e már a hatása a tó szintjére, de előbb-utóbb látszódni fog. Én valójában nem vagyok született balatoni ember, csak az élményeim alapján látom, hogy a természet tudja, mit csinál. Az ember persze nem mindig tudja, de a természet okosabb.

Már csak azért is, mert nem riogat felelőtlenül. Mindig akkor esem kétségbe, amikor független szakértők tartanak előadásokat. Bármiről, a lényeg, hogy független legyen. Mert egyedül ő a hihető szakember. Mert aki nem az, bizonyára hazug és felkészenetlen. Egy független semmiképpen nem az. De hogy mitől független? Talán a tudástól és a tudománytól. Engem nem a tó vízszintje ijeszt, hanem a független szakértő. Én még mindig jobban hiszek a természetnek és a tudománynak.

Mindez persze nem jelenti azt, hogy elfogadom, ami van. Magam is tapasztaltam nyáron, hogy a gyorsan mélyülő északi parton, a Kisfaludy strandon is milyen alacsony volt a víz. Még nekem is... A Balatont illetően is hiszek abban, hogy a tudósok tudják, mit csinálnak, látják a helyzetet körülöttünk, s magán a Földön is. Hiszen a Balaton aligha független azoktól a jelenségektől, amit látunk, tapasztalunk a világban. A szakemberek értik a jelenségeket, tudnak a jövőben gondolkodni és megfelelő elemzéseket, terveket lerakni a felelősök asztalára.

A felelősök pedig a döntéshozók. Más néven politikusok, de ez olyan csúnya szó manapság. Pedig én most bennük is hiszek. Hogy elolvassák a tudósok jelentéseit és javaslatait, s utána helyesen döntenek. Nagyon egyszerű október fogva törödni a Balaton jövőjével: itt van villájuk a tó partján. Meg ők is szeretnek nyáron a vízbe csobbanni, netán vitorlázni, sőt horgászni is. Szeretnék, ha a gyermekek is megtehetnék még ezt. Meg egyébként is. Annyiszor befűrödtek már pályafutásuk során. Itt az ideje a fürdésnek is. Az újra mély, sok vizű Balatonban.

Praznovszky Mihály

Sportpályák a diákoknak

Két műfüves pályát avattak a városban. A látvány-csapatsportokat támogató program keretében kialakított pályák két városi tanintézményben teremtik meg a tanulók és a mozgani vágyók számára a megfelelő sportolási feltételeket, illetve erősítik a labdarúgók utánpótlás-nevelését.

– A magyar szövetségnek eltöltött szándéka, hogy új sportpályákat építsen, különösen az iskolák területén, hiszen nagyon fontos a mindennapi mozgás, sportolás biztosításának lehetősége, és persze fontos a futball utánpótlás-nevelése is. Meg kell becsülni, hogy a gyerekek végre jó körülmények között kedvükre sportolhatnak – vélekedett a szakképző iskolában rendezett átadó ünnepségen **Dunai Antal**, a Magyar Labdarúgó Szövetség (MLSZ) nagykövete, aki kiemelte, nagy öröm számára, hogy Füreden ilyen sokan szeretik a diáksportot, a labdarúgást, és még hajlandók tenni is érte.

– Megállapodtunk a Balatonfüredi Futball Klubbal, illetve a Kölyök Labdarúgó Klubbal, hogy rendszeresen szervezzenek majd itt különböző sportrendezvényeket, szabadidős programokat – fogalmazott **Hári Lenke** alpolgármester,

Dunai Antal MLSZ-nagykövet, **Hári Lenke** alpolgármester és **Csik Ferenc**, az MLSZ Veszprém megyei vezetője az ünnepélyes pályavatón. Két kisméretű, 20x40 méteres pályát építettek

aki hozzátette: a Református Általános Iskola, illetve a Széchenyi Ferenc Szakképző Iskola területén felépített sportpályákat az önkormányzat és az MLSZ közös munkájának eredményeként vehetik birtokba a gyerekek.

A Magyar Labdarúgó Szövetség (MLSZ) idén márciusban hirdette meg az országos pályaeépítési programját, amelyre a város önkormányzata sikeresen pályázott. A két kisméretű, 20x40 méteres pálya építési költsége 56 millió forintba került, amelyhez az önkormányzat 30 százalékos önrésszel, mintegy 17 millió forinttal járult hozzá. A tárgyi eszközök beszerzését az MLSZ és a város együttműködési megállapo-

dás keretében biztosítja. A város feladata lesz a továbbiakban a pályák működtetése, karbantartása és üzemeltetése. Balatonfüreden a TAO támogatási konstrukcióban ez a két pálya volt az első beruházás, a tervek szerint azonban további hasonló fejlesztések várhatóak a városban.

Martinovics

Infotér konferencia a városban

Harmadszor tartották meg a városban az ország egyik legjelentősebb informatikai konferenciáját.

Az Informatika a társadalomért című szakmai fórumot az Informatika a Társadalomért Egyesület és az Informatikai, Távközlési és Elektronikai Vállalkozások Szövetsége szervezte az Anna Grand Hotelben. Az Infotér konferencia szinte valamennyi előadásában és szekcióbeszélgetésében az európai

uniós forrásokból megvalósított fejlesztések és azok hatékony felhasználásáról volt szó. A fórum résztvevői körbejárták az információs társadalom valamennyi területét: az elektronikus közigazgatást, a telekommunikációt, az oktatást, az egészségügyet, a közlekedést, városirányítást és az energetika kérdéseit, de foglalkoztak a készletléti szerek informatikájával is, valamint kiemelt hangsúlyt kapott a közigazgatás átalakítása.

A rendezvényen ezúttal is kormánytisztviselők, közintézmények dolgozói, önkormányzatok vezetői, cégek, civil szervezetek képviselői, illetve a kutatói-oktatói szektor hazai és nemzetközi szakértői vettek részt.

Az esemény fővédnöke **Németh Lászlóné** nemzeti fejlesztési miniszter volt.

A konferencia estjén stand-up comedy fellépők és DJ szórakoztatták a vendégeket.

balatonfured.hu

Nyitott Műterem és jótékonysági koncert

Oktoberben Balatonfüred várta a Nyitott Műterem alkotóit, a Szent István téren zenészek, festők, fotósok, szobrászok mutatták be az érdeklődőknek az alkotás folyamatát. A rendezvény egy jótékonysági koncerttel is kiegészült. **Nagy Tímea** meghívására **St. Martin** adott hangversenyt a zeneiskolában. A befolyt összeget a szervezők a szeptembertől önállóan működő, a tanulásban akadályozott gyermekek oktatását ellátó **Fekete István** Általános Iskola javára ajánlották fel. Az intézményben péntekenként komplex művészeti képzéseket tartanak, a kapott pénzből ezekhez vásárolnak eszközöket.

Füred is járási központ lesz

A földhivatal és munkaügyi központ jelenlegi épületében kap helyet a **Balatonfüredi Járási Hivatal**, amely jövő év január elsejétől a megyei kormányhivatal kirendeltségévé kezd majd működni. Az önkormányzati hivataltól 21 köztisztviselő kerül át a járáshoz, amelynek vezetője **dr. Bacsák-Kovács Éva Mária** lesz.

Elsősorban költségkímélő szempontok miatt kerül a járási hivatal a földhivatal épületébe. A járási hivatalok az államigazgatási ügyek intézését végzik majd. Hozzájuk kerülnek az önkormányzati, egyes gyám- és gyermekvédelmi, szociális igazgatási, családtámogatási ügyek, a köznevelési feladatok, egyes építésigazgatási feladatok, a menedékkjog, az egyéni vállalkozói tevékenység engedélyezése, egyes kommunális, állat-egészségügyi, vízügyi hatáskörök, valamint a szabálysértési ügyek és a helyi védelmi bizottságok vezetése.

A megyei kormányhivatal kirendeltségéként működő járási hivatalok különböző szakigazgatási szerveket foglalnak majd magukba, mint például a járási gyámhivatal, építésügyi hivatal,

állat-egészségügyi és élelmiszer-ellenőrző szerv, földhivatal, munkaügyi kirendeltség és a népegészségügyi intézet. Egyelőre azonban ezek nem mindegyikét alakítják ki valamennyi járási székhelyen. A megyében összesen tíz járásközpontot állítanak fel. A Balatonfüredi Járási Hivatalhoz tartozó települések: Alsóörs, Aszfő, Balatonakali, Balatoncsicsó, Balatonfüred, Balatonszepezd, Balatonszőlős, Balatonudvari, Csopak, Dörgicse, Lovas, Monoszló, Óbudavár, Örvényes, Paloznak, Pécsely, Szentantalfa, Szentjakabfa, Tagyon, Tihany, Vászoly, Zánka.

A járáások kialakításáról tavaly szeptemberben döntött a kormány. A cél olyan modern hivatalok kialakítása volt, melyek hozzájárulnak a mai közigazgatásnál alacsonyabb társadalmi költséggel, hatékonyabban és ügyfélközpontúan működő területi közigazgatás létrejöttéhez. A járáások kialakításánál figyelembe vették a 30 km-en belüli elérhetőséget, a területi határokat, a leendő körjegyzőségeket, illetve a települések érdekeit. A járáások felállításával megtörténik az önkormányzati és államigazgatási feladat-, illetve hatáskörök szétválasztása.

mf

1956 hőseire emlékeztek

A nemzeti önbecsülésünk napja a mai. 1956 az emberi helytállás hősiessége volt, amikor a békéért, a boldogságunkért, a szabadságunkért, a legfontosabb értékeinkért kellett kiállni. Bízom benne, hogy soha többet nem lesz diktatúra Magyarországon – mondta ünnepi beszédében **Simicskó István** államtitkár.

Az 1956-os forradalom és szabadságharc emlékére a Kovászna parkban rendezett ünnepségen az államtitkár kiemelte: a huszadik század borzalmai után tudott a magyarság küzdeni a szabadságáért. Az első világháború szörnyűségei, a magyarságot megalázó trianoni békediktátum, a második világháború és az azt követő totalitárius rendszer után, amelyben 1949–1953 között egymillió embert ítélték el, ezen borzalmak és megpróbáltatások után a magyarság elsőként és egyedülként mert felállni és kinyilvánítani, hogy elég volt az elnyomásból.

– Hiába nyert a túlerő, most is azt mondhatjuk, volt értelme küzdeni a szabadságunkért. Ha kicsit később is, de a rendszerváltáskor visszanyertük a szabadságot. Ez óriási felelősséggel jár, hiszen önállóan hozhatunk döntéseket az élet minden területén. Rajtunk

Az 1956-os forradalom és szabadságharc emlékére a Kovászna parkban rendezett ünnepségen **Simicskó István** államtitkár mondott beszédet

műlik, hogyan élünk ezzel a lehetőséggel. Itt, Füreden láthatóan kiválóan élnek ezzel, ezt mutatja a város fejlődése. Márai Sándor azt írja: mindennap építsd a művedet. Ez tehát a feladat. Mindannyian tegyünk valamit a haza, a családjuk és a közösségünk boldogulásáért. Bízom benne, hogy soha többet nem lesz diktatúra Magyarországon, a Fü-

reden is tapasztalható alkotókedv, a tenni akarás és a szabadságvágy kellő garancia erre – fejezte be beszédét **Simicskó István**.

A Kovászna parkban az ünnepi műsorban fellépett **Kéri Kitty** színművész, a Lóczy Diákszínház és Balatonfüred önkormányzata **Bánó Veronika** karnagy vezényletével. A délelőtti órákban a fürediek megkoszorúzták **Bibó István**

szobrát a Tagore sétányon, majd délután a Bata Ferenc emlékligetben tartott megemlékezést, ahol **Császár Attila** református lelkész mondott beszédet. Október 24-én a Kisfaludy Színház mutatta be az **Így bocsorosan...** (G. A. emlékére) című előadást, amelyet a Lóczy Diákszínház adott elő a Kisfaludy Galériában.

Martinovics

Polgármesterek találkozója

Idén Tihany adott otthont a polgármesterek éves nagy találkozójának, melyre az ország különböző pontjairól mintegy hetven városvezető látogatott el. A rendezvény keretében adták át Az Év Polgármestere, Az Év Alpolgármestere és Az Év Jegyzője díjakat.

A találkozó résztvevőit **Tószoki Imre**, Tihany polgármestere, a rendezvény házigazdája köszöntötte, aki beszámolt azokról a fejlesztésekről, melyek uniós támogatással az elmúlt időszakban valósultak meg a községben. A településvezető kiemelte, hogy a Club Tihany átadása óta nem történt jelentős építkezés a faluban, ezért nagy öröm, hogy a közelmúltban több jelentős turisztacsomagoló központ is megújult, illetve létesült.

A házigazda köszöntője után **Tállai András** belügyi államtitkár tájékoztatta a polgármestereket az önkormányzati rendszer átalakításának legfontosabb tudnivalóiról.

Elmondta, hogy 2013. január elsejétől csökkenni fog az önkormányzatok feladata az oktatás, az egészségügy, az államigazgatás és a katasztrófavédelem területén, ennek megfelelően a költségvetési rendszer is változni fog. A normatív jellegű finanszírozásról átérnek a feladatfinanszírozásra.

Ez azt jelenti, hogy az önkormányzatok nem kapnak többé szabad felhasználású forrásokat. Az önkormányzatok esetleges adósságainak rendezésével kapcsolatban az államtitkár utalt arra a napokban elfogadott törvényre is, melynek értelmében az állam teljes egészében átvállalja a háromezer főnél kisebb települések adósságát. Felhívta a figyelmet arra az új kormányrendeletre, mely szerint a kormány 30 milliárd forintot irányzott elő a befejezetlen uniós támogatások kiegészítésére.

Tállai András után **dr. Nemes Andrea**, a turizmusért felelős államtitkáráság főosztályvezetője tartott előadást az elmúlt szezon tapasztalatairól. Elmondta, hogy a Balatonnál mind a belföldi, mind pedig a külföldi vendégéjszakák száma növekedett. Januártól augusztusig egymillió vendég 3,5 millió éjszakát töltött el kereskedelmi szálláshelyeken, ez 1,6%-os növekedést jelent.

A rendezvény zárásaként adták át a legjobb önkormányzati és hivatali vezetők díjait. A tisztségviselőkre a szervezők internetes oldalán lehetett voksolni. Ennek értelmében az év polgármestere **Porga Gyula**, Veszprém vezetője lett, az alpolgármesterek közül a szarvasi **Besenczy Zoltán** kapta a legtöbb szavazatot, míg az év jegyzőjének a budaörsi **dr. Bocsi Istvánt** választották.

Bambek Gabi

Füredgyöngye: városi támogatás

Az önkormányzat egymillió forinttal támogatja a **Csizmadia Darab József füredi szőlőnemesítő** keresztezte Füredgyöngye szőlőfajta telepítését. A különleges bort adó fehér fajtában az ültetvény létrehozója, **Gyukli Krisztián** borász, illetve a város is lát fantáziát. A szőlőfajta idővel a városmarketing része lehet.

– Hosszú évek óta napirenden van a különleges szőlőfajta telepítése, több gazdával is tárgyaltunk erről az elmúlt tíz évben. Nagy öröm, hogy most **Gyukli Krisztián** borász révén megoldódni látszik a kérdés. Az önkormányzat örömmel támogatja ezt a kezdeményezést, hiszen, ha a telepítés eredménnyel jár, akkor a későbbiekben a városmarketingben is szerepet kaphat a Füredgyöngye – vélekedett **Bóka István** polgármester a legutóbbi testületi ülésen, amelyen elhangzott: legalább négy-öt év kell ahhoz, hogy az első oltványokból szőlő, majd bor legyen.

A Füredgyöngye szőlőfajta **dr. Csizmadia Darab József** szőlőnemesítő, Balatonfüred diszpolgára

nevéhez fűződik. A fajtát az Egri Szőlészeti és Borászati Kutatóintézetben állította elő még 1960-ban keresztezés útján. Legfőbb jellemzője, hogy rezisztens, azaz a gombabetegségeknek ellenálló, akár permetezés nélkül is termesztendő. A szőlő középmetretű, laza fürtű, bogyója gömbölyű, aranyárga színű, kellemes fűszeres ízű, jó mustfokkal szedhető. Csemegeszőlőként augusztus végén, szeptember elején már fogyasztható. Borszőlőnek szeptember közepén szüretelhető, különleges minőségű bort ad.

Mivel a Füredgyöngyéből nem állt rendelkezésre sem kész oltvány, sem szaporítóanyag, így egy félhektáros területű ültetvény létrehozása csak két lépcsőben valósítható meg.

A Gyukli Pincészetnek sikerült felkutatni a szőlőfajtából összesen 13 tőkét az országban és Ausztriában. Ezek szőlővesszejét leoltatva, idén egy kísérleti ültetvényt hoztak létre. Egy év múlva várhatóan következnek a második telepítés. A testület a 2013. évi, illetve a 2014. évi költségvetés terhére évenként félmillió forinttal támogatja a szőlőültetvény telepítését.

Martinovics

Új áruház nyílt a településen

A közel 350 éves múlttal rendelkező **Raab Karcher** áruházlánc új üzletet nyitott Balatonfüreden, a várost nyugati irányba elkerülő út mellett. Az áruházban minden megtalálható, amire szükség lehet egy építkezés vagy felújítás során.

A fürdőszobától a konyhán át a külsőépítészeti megoldásokig széles termékínalat várja a vásárlókat. A saját márkás terméke-

ket és zömében Magyarországon előállított, jó minőségű szerszámokat, építőanyagokat akciósan kínálja az üzlet. Olyan termékekkel jelentünk meg, amik eddig nem voltak a korábban itt működő tűzépén. Szerszámok, kiegészítők, munkaruházat, és ajánlom mindenkinek a **Novi Pro** nevű saját márkás termékeinket – mondta **Hullám Krisztián** telepvezető. Ezenkívül széles választékban kaphatóak hő- és hangszigetelési anyagok is az új Raab Karcher áruházban. (X)

A legidősebb lakos 103 éves

Október 1. az idősök világnapja, amelyet rendszeresen megünnepelnek Balatonfüreden is. A szépkorúakat különböző járatokkal szállították a rendezvény helyszínére, ahol kulturális műsorral és szeretetvendégséggel várták őket a Balatonfüred-i Szociális Alapszolgálati Központ szervezésében.

A megjelenteket **Kéri Kitty**, a Kisfaludy Színház igazgatója köszöntötte, beszédében saját nagyszüleire emlékezett, hangsúlyozva, hogy egy családban milyen fontos szerepe van a nagymamának, nagypapának. A város részéről **dr. Bóka István** polgármester szölt az idősekhez, aki koros művészek, zeneszerzők példáján keresztül mondta el, hogy igenis lehet hetven-, nyolcvanévesen maradandót alkotni, nem feltétlenül a kor határozza meg, hogy valaki időseknek számít-e vagy sem. „A statisztikai felmérések szerint a hatvan év felettiiek számítanak időseknek. De azt hiszem, hogy mára már egyértelmű, ez csak a statisztikákban van így. Az új nyugdíjtörvény értelmében az állam igenis számít a hatvanas éveiben járó aktív munkaerőre.

Ugyanakkor vannak olyan fiatalok, akik már húsz-, harmincévesen belefáradtak az életbe, és nincs semmihez sem kedvük, viszont hallhatunk olyan nagyapáról, aki élete első tandemugrását vette sikerrel kilencvenéves korában. Ezek alapján akkor ki számít időseknek? A kérdésre nincs konkrét válasz, aki öregkorában is beengedi az újdonságokat és élményeket az életbe, az valószínűleg tovább marad fiatalos.”

Az ünnepségen hagyományosan külön is köszöntötték az legidősebb füredieket. Így a 103 éves **Kerner Jánosné Szondi Mária** és a 96 éves **Kreiner Gábor**. Mária néni Somogy megyéből származik, később Pécsre költözött férjével, akit a háborúban veszített el. Több mint harminc éve él Füreden. Gábor bácsi Németbányán született, a mezőgazdaságban dolgozott. Kitanulta a kőművesszakmát, sokáig a Balatonfüredi Városgazdálkodási Vállalatnál dolgozott. Három gyermeke és három unokája, valamint egy dédunokája van. Az idősek napján a közönséget Kék Balaton Népdalkör és a veszprémi Petőfi Színház művészei szórakoztatták. Ezt követően megvendégték a meghívott füredi időseket.

Bán László

Ferencsik János- emlékkoncert

Ferencsik János karmester, korrepetitor, az Operaház és a Magyar Állami Hangversenyzenekar főzeneigazgatója, a Budapesti Filharmóniai Társaság zenekarának elnöknagyja, a Nemzeti Zenede tanára, főiskolai tanár szorosán kötődött Balatonfüredhez. Itteni házában töltötte fel, és eldöntötte, hogy a városban zeneiskolát alapít. Rá emlékeznek minden évben az intézmény tanárai egy közös koncerttel, így volt ez október 22-én is.

– Próbálunk méltóképpen megfelelni az ő elképzelésének, annak, amit annak idején kitalált. Nevezetesen, hogy legyen a városban zeneiskola és ott megfelelő zenei nevelés. Maga is nagyon sokat tett azért, hogy Balatonfüreden zenei élet legyen. Nyilván titokban gondolt arra, hogy innen

kikerülhetnek majd olyan zenészek, akik azokban a zenekarokban fognak játszani, ahol ő valaha is dolgozott. Ez mind megvalósult. Növendégeink számos városi, megyei és országos zenei versenyen kitűnő eredményt értek el. Köszönet ezért a szülőknek és a gyerekeknek, akik vállalják a heti többszöri próbát. Bejárnak, szorgalmasan készülnek, és így együtt tudjuk megvalósítani mindazt, amit Ferencsik János is megálmodott – mondta a Balatonfüredi Naplónak Csincsi Ferenc, a zeneiskola igazgatója.

A koncerten hét zenemű csendült fel. Schaffer, Dohnányi, Goltermann, Mozart, Marthon Géza, Ernesto Cavallini és Webber szerzeményét adták elő a zeneiskola pedagógusai: Csincsi Ferenc, Steguárné Ormándi Barbara, Kiss András, Antalné Antal Erika, Óriás Imréné, Murányi Eleonóra, Zsár Éva, Nadas Csaba és Bánó Veronika.

Bán László

A városi vegyes kar felhívása

Balatonfüred Város Vegyeskara 2012. november 25-én, vasárnap tartja 40 éves jubileumi koncertjét az Anna Grand Hotel dísztermében. Várják a régi kórustagokat énekelni. A próbák a Radnóti iskolában vannak, kedden és csütörtökön 19 órakor.

A lélek harmóniája

Csordás Zsuzsanna kiállítása

December elejéig tekinthető meg az Óvárosi Művész-kávéházban az a kiállítás, amely Csordás Zsuzsanna festő, meseillusztrátor alkotásait mutatja be.

A Budapesten élő Csordás Zsuzsanna évtizedekig az egészségügyben dolgozott, majd újságíróként tevékenykedett. Az utóbbi 15 évben kezdett festeni, egészen véletlenül. Képein romantikus és realista stílusjegyek is fellelhetők. Szeret elvonatoztatni,

sokszor nem a látottakat festi le, hanem azt, ami a vizuális élmény hatására megfogalmazódik benne. Füredi kiállításán a csendéletek, tájképek mellett szakrális alkotások is láthatók.

Csordás Zsuzsanna nemcsak fest, hanem mesekönyveket is ír és illusztrál, melyeket a legkisebb korosztálynak ajánl. A mesék rövidiek, könnyen érthetőek, a szerző szerint segíthetnek a gyerekeknek a helyes artikulálás, a szép beszéd elsajátításában.

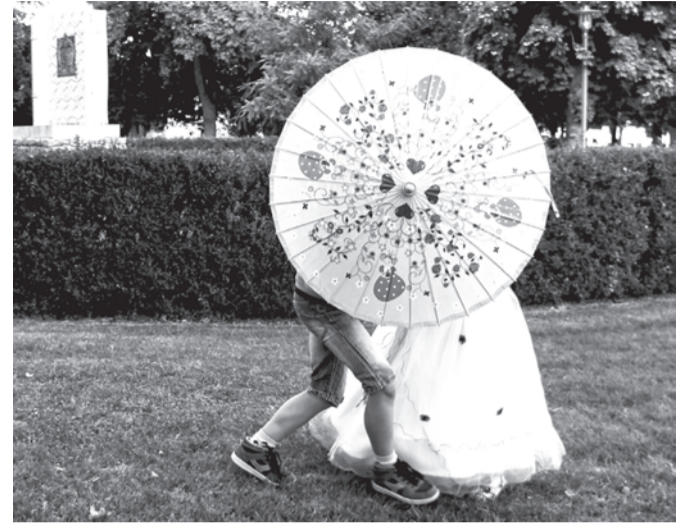
Bambek

Galéria a világ közepén

A Horváth ház aljában nyitott fotógalériát, ott ül a parányi térben szinte egész nap, és mindig szőlő mellett valamilyen klasszikus zene. A falak teleaggatva képekkel: a város jégben, úszó felhők alatt, verőfényben, vitorlásról, a partról, egy sirály szemszögéből, elárvultan vagy éppen a főszezoni kócoságában. Arcok, gesztusok és sok-sok Balaton.

Kiss Ágnes: A helyiek meleg szeretettel fogadtak, csak egy mosoly kell, és már megy is minden

Mindennap fényképezi a várost és annak mozzanatait, mint mondja: itt a mediterrán és a közép-európai fürdővárosok hangulata találkozik egymással, ez adja a hely különlegességét.

Kiss Ágnes autodidakta fotográfus, hajlandó fél napokat a parton tölteni egyetlen képpért, mert a Balaton folyton változó fényei és viszonyai mindennél jobban érdeklik. A be-települők friss tekintetével szemléli környezetét, igyekszik ellesni pillanatokot. Most készült el a várost ábrázoló fotónaptárával, és persze igyekszik fűredivé válni.

– Tízennyolc éves voltam, amikor itt vitorláztam a Balatonon, és annyira megérintett a víz, a táj, hogy elhatároztam, ha nyugdíjas leszek, akkor mindenképpen a tó mellé költözöm. Később rájöttem, nem leszek nyugdíjas sohasem, túl aktív vagyok ehhez, döntöttem: itt az ideje a költözésnek. A fővárosból lecucooltam ide, Füredre, és egy bátrán gondolva megnyitottam a galériát. Sokan legyintettek, ez nem fog itt menni, de én most boldog vagyok, végre azzal foglalkozom, amit egész életemben szerettem volna. Mindent kitaláltam a fényképezés. Napközben itt ülök a fotók között, és amikor csak lehet, a gépemmel járom a várost.

Kiss Ágnes az ELTE-n végzett, angol nyelvet tanított és for-

dítóként dolgozott, majd egészen a közelmúltig egy svájci központú, több szöveggel álló vállalatnak volt magyarországi és szlovákiai képviselője. De jött a krízis, a cégek szépen lassan tönkrementek, ő pedig ráébredt, elég volt az alkalmazkodó életformából, itt az ideje, hogy azzal foglalkozzon, ami igazán érdekli: a fotózással.

– Gyerekkorom óta mindig volt fényképezőgépem, a kezdetektől érdekelt a környezetem rögzítése. Könyveket olvastam, kiállításokra jártam, és persze gyakoroltam, gyakoroltam, gyakoroltam. Amerikában aztán megismerkedtem egy fiúval, aki profi fotóriporter volt, vele megspóroltam az iskolát, tanított, együtt dolgoztunk. Tíz évig voltam szer-

tornász, viszolyogtam a versenyektől, de a tornát imádtam, adott egyfajta macacsságot, eltökéltséget. Így vagyok a fotózással is, megrögzötten igyekszem megjeleníteni azokat a képeket, amiket látok. Azt fényképezem, amire emlékezni akarok. Ha jól végzem a dolgom, akkor a képek által érzékeltetni tudom, hogy a sok vacak, gyötrelmes körülmény ellenére az élet mégiscsak szép.

Mondja, úgy jött a városba, hogy senkit nem ismert, nem ismerte a viszonyokat, a léptéket. Fogalma sem volt arról, milyen fogadtatása lesz a fotógalériának, egyáltalán képes lesz-e a megélhetését valahogy biztosítani. Mosolyogva említi, eleinte kifejezetten zavarta is a helyiekre jellemző ráérős, mindent az utolsó pil-

lantra halogató mediterrán felfogás, de mára már sok mindenben átvette ezt a lazább ritmust.

– A helyiek meleg szeretettel fogadtak, csak egy mosoly kell, és már megy is minden, ez nekem, a frusztrált, ideges és túlszűfolt fővárosból érkezőnek igazán jó élmény. Fürednek egészen különös hangulata van. Sokfelé jártam a világban, de ilyen helyet nem találtam sehhol. Olyan, mintha egy izig-vérig mediterrán kis települést összegyűrtak volna egy cseh vagy osztrák fürdővárossal. Fent a dombokon provence-i hangulat, a parton toscanai, és ráadásul itt ez a csodálatos, lágy tó is. Nagyon jól élhető a város, minden nap új inspirációkat ad. Ma már nekem ez a világ közepe.

Martinovics Tibor

Csöppnyi kert csöppnyi összefogással

A Pacsirta és a Csiten utca találkozásánál a járdák által körülhatárolt, kissé elhanyagolt terület szinte kínálta magát, hogy ott egy kis pihenőparkot alakítsunk ki. Bátrán állíthatom, hogy a város ár-érték arányban legsikeresebb „beruházása”, mert egy fillér önkormányzati (sőt uniós) pénz nélkül valósult meg, tisztán közösségi összefogásból még júniusban.

Kétségtelenül jelenleg még nem a város legszebb parkja (majd lesz), de idén már az is eredmény volt, hogy át tudtuk menteni a nyári aszályban. Az alábbiakban szeretnénk felsorolni és köszönetet mondani azok-

nak, akik első kérésre, minden anyagi ellenszolgáltatás nélkül segítettek. Hock Ferenc: talajcserre, Aradi Ferenc: fuvar, Grósz Attila és segédje: térkövezés, Csizmazia György: növények, Probio Zrt.: két pad, önkormányzat: térkő (használt), Pethő István: ültetés, Ujhelyiné Károly Krisztina és férje, Varga László és sokan mások. Kívánjuk a környékbeli lakosoknak, hogy leljék benne örömet, használják, legyen rá alkalmuk egyszer-egyszer kiülni, megpihenni.

Csizmazia Szilveszter
közzeti önk. képviselő

A kissé elhanyagolt terület szinte kínálta magát, hogy ott egy kis pihenőparkot alakítsanak ki

BALATONFÜRED VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETE KÖZMEGHALLGATÁST TART

2012. december 11-én (kedden) 18 órakor a Községi Házban (Balatonfüred, Kossuth u. 3.)

és 2012. december 12-én (szerdán) 18 órakor az Arácsi Népházban (Balatonfüred, Lóczy Lajos utca 62.)

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Füredi Balaton, füredi hal

A Balaton alacsony vízszintjéről számtalan cikk és vitacikk jelent már meg. A legtöbb igen eszes érvekkel és kifogástalan szakmai magyarázatokkal. A gyakorlat azonban kevésbé okos, mivel a tudományos kutatások, észérvek és aggódó sorok mintha nem jutnának el illetékesekhez.

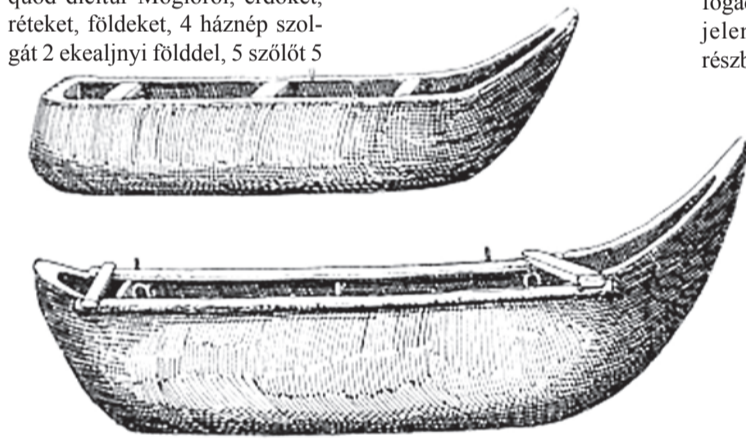
Mindig ugyanaz a nóta: a magas vízszint veszélyes, a jégzajlás káros stb. Leengedik tehát a tó vizét, ősztől tavaszig majd ügyis pótlódik. Aztán elmarad a várt csapadék... Ha továbbra sem lesz, a jövő nyáron már egy méter hiányzik a vízmélységből, a nap átvilágítja a sekély tavat, inkább elterjed a hínár, algásodás, túlmelegedés, döglött, bűdös víz a következőkben. A hajózás, vitorlázás és még az idegenforgalom is minimálisra zsugorodhat.

A lehetséges megoldás az volna szerintem, hogy a Siót elfelejtve, a Balaton vizét ezután nem engedjük a Dunába, a déli parton a vasút és a sztráda alatt áttereszket kell kialakítani. Ezzel a fonyódi Nagyberék és a többi láp, mocsár visszakapcsolódna a Balatonhoz. Magas vízálláskor a tó kiönt oda, alacsony vízálláskor onnan pótolja a visszaáramló víz a párolgást. Eredmény: nagyjából állandó vízszint, halbőség, gazdag vízi madárvilág, szép környezet, egészséges, jó vízminőség. (Hasonló a Tisza mai helyzete is, a folyónál a küzdelmes árvizeket súlyos aszály követi minden évben. Hely ott is volna bőven kiöntések építésére, amelyek felfogják a tavaszi árt, használhatók azután öntözésre, halastavakként, sportolásra stb., helyett azonban a gátak igen költséges emelése zajlik mind magasabbra, az értékes víz pedig néhány nap alatt „kiömlik” az országból. Már az ókori egyiptomiak tudták, hogyan lehet az évente csak egyszer áradó Nílus mentén is összefüggő, termékeny területet, oázist létrehozni.) A fejét magasan tartó mai ember nem törődöm, léha hozzáállásával a természet „meghódítása, leigázása” után teljes gözzel igyekszik tönkre is tenni. Minél inkább ellehetetleníti az élővilág helyzetét, annál mohóbban esik neki. Rövidlátó szempontjai miatt elrontja a biológiai feltételeket, meggátolja a tavi élőlények szaporodását, mégis – mindig nagyobb szákmányra áhítóva – egyre telhetetlenebbül rabolja ki a halállományt. Az ökológiai érzéketlenség mellett fejlett ökonómiai érzékről tesz tanúságot. Nagyon úgy néz ki, hogy az emberiség jobb ügyhöz méltó buzgalommal ássa a természet, s vele a maga sírját. Civilizációnk, mondhatnánk, öngyilkos győzelmet arat a természet fölött.

Közismert az a régóta tartó fonák helyzet, hogy Balatonfüre-

den balatoni hal nem kapható sem piacon, sem vendéglőben. Füreden a balatoni halakat kedvelők, az azokat megkóstolni kívánó vendégek igazán mostoha helyzetben vannak. Ezen a környéken nem lehet – törvényes úton – sem friss, sem tartósított formában, sem olcsón, sem méregdrágán balatoni halhoz jutni. A vendéglők főleg messziről szállított, halastavakban nevelt, sokszor iszapízű halakat kínálnak. Az egyébként is nagyon kisszámú, partközeli halsütődék „választéka” csupán a távoli, külföldi vizek mélyhűtött hala, a hekk.

Pedig valaha a füredi lakoságnak is igen fontos tápláléka volt a hal, okleveles emlékek adatalásával végigkövethető a halászat évszázados szerepe a városban. Füredi vonatkozású adat, hogy Atyusz bán adományai között, amelyeket az almádi apátságának juttatott a XII. század elején, Magyarén szerepelt egy halastó is. A mai Balatonfüred területén, Arács mellett feküdt – az azóta elpusztult – Magyaré falu. Az alapító Bánd fia, Atyusz (Ogiuz) Magyarén, azaz in predio quod dicitur Mogioroi, erdöket, réteket, földeket, 4 háznép szolgát 2 kealjnnyi földdel, 5 szőlőt 5

szőlőműveléssel, 4 háznép szabodost és 1 halastavat adományozott a bencéseknek. 1320-ban Benedek veszprémi kanonok a veszprémi püspök egy rokonának adja kéki és füredi részét halászattal: „cum omnibus utilitatibus eiusdem possessionis et pertinentiis universis, videlicet (...) simulcum loco piscationis in Balatino”. I. András király tihanyi alapítólevelének – később, a XIV. században írt, I. András és Szent László idejére, 1055-re és 1092-re keltezett – hamisítványában a készítő önkényes adatokat töltött be az eredeti szövegbe, köztük halászokkal kapcsolatosakat is; például a Füred melletti Papsokát és Arácsot említi a király által a bencéseknek adományozott birtokok között. Az oklevél szerint a harangozókon kívül Füreden 15 jobbágy, 7 udvarnok és 4 halász szolgált a bencéseknek, Arácson pedig 6 jobbágy, 5 szőlőműves és 4 halász. 1385-ben kelt az a fehérvári káptalan előtt kötött csereszerződés, amelyet György tihanyi apát és Miklós szepesi prépost – miután embe-reik Arácson szüntelenül viszálykodtak – egymással kötött. Ebben az apát egyháza arácsi birtokról

szét minden tartozékával – a Balaton vizének halászatával is – átadta a prépostnak. 1386-ban a pécselyi Sándor fia László a füredi Kék birtokban telkeket ruházott át örökös joggal a Keykyhalazuth (Kéki halászsüt) mellé. 1396-ban intézett a fehérvári káptalan Zsigmond királyhoz jelentést, amelyben szintén említik az Arács birtokról Kék birtokra vezető Halazo uth (Halászó út) nevet. A Balaton halbőségét a humanista írók (Galeotto, Bonfini, Ranzanus, Tubero) is emlegetik („lacus mire piscosus”). Ludovicus Tubero 1490–1522 között íródott Commentarium de temperibus suis című művében a tó nagyságáról és természeti tulajdonságairól ír, említve a ritka halbőséget. Oláh Miklós (1493–1568)

esztergomi érsek Hungaria et Attila című munkájában a Balaton halállományáról és halászatáról is írt. Ő tesz először említést a fogás méretére vonatkozóan: „A Balaton taván innen az erdő lábánál van Váson vára, ezzel szomszédos az én Dergicse váram öt falujával, melynek lakói, amint azt nekem vicariusom mondotta, a Balatonból gyakran egyetlen húzásra hús kocsira való különféle fajta halat fognak.”

A kéki és füredi birtokokról a veszprémi püspökség 1524. évi urbárium értékes adatokat őrzött meg. Említi többek között, hogy az uraságnak volt egy halastava, amelynek a bíró köteles volt gondját viselni. 1568-ban pedig összeírás készült a sümegi és a tihanyi várhoz tartozó javakról, a tihanyi várhoz tartozó füredi rész birtok jövedelmeit is összeírták. Itt említik a füredi jövedelmek sorában, hogy a balatoni halászatból a várkapitánynak tized járt („Ex aqua Balathon decimas piscium dant”). Tihanyvár birtokainak és tartozékainak 1572. évi urbéri összeírása szerint is a füredi halászatból a halak tizedik részét a tihanyi várhoz szolgáltatták. Egy, a tihanyi apátságának a

tihanyi várhoz tartozó birtokait és jövedelmeit tartalmazó urbárium 1645 körül említi, hogy Füred helységben a balatoni halászat után tartoztak az úrnak kedveskedni („Halászó uizek vagion, melljel Balatonnak hinak; mikor halat fognak, tartoznak az Urnak kedueskednj vele”). A veszprémi káptalan füredi jövedelmei között az alábbi bevételeket tartották számon: 1693. május 22-én 6 süllő, június 19-én szintén 6 süllő, május 29-én 2 kis harcsa, 4 süllő, június 19-én 3 harcsa, 1694. február 18-án pedig 1 kocsis hal. E szerint téli halászatot is üztek. Füreden a XVIII. század elején a földesúri és királyi kisebb haszonvételek közül szömörce hasznosításán, a malmokon, a téglá- és mészégetésen, hamuházon, gubacszedésen, pálinkafőzésen, a savanyúvízi vásáron, mészárszékeken, kocsmákon és vendégfogadókön kívül a halászat hozott jelentősebb bevételt. A füredi rész birtokon élő jobbágyok részére kiadott urbárium 7. pontja értelmében „Ha az uraság részéről való lakosok halászni akarnak a Balatonban, minden harmadik halat kötelesek az uraságnak adni.” A szolgáltatókat és szolgáltatóikat 1753-ban ismét összeírták, az elkészült urbárium tartalmazza azt is, hogy a Balaton-

ban való halászat hasznát census fizetése nélkül más közbirtokosokkal és lakosokkal együtt közösen bírták. A földesúri befolyás növekedését bizonyítja az az 1755-ben a veszprémi káptalan részéről bevezetett urbéri szabályozás, amely Balatonfüredre és a környező falvakra terjedt ki. A reguláció korlátozta a jobbágyok vadászati-halászati jogát, hiszen e tevékenységet a továbbiakban kizárólag földesúri engedély birtokában lehetett végezni. Nemcsak a Balatonban volt hal Füreden, a káptalani földön lévő, Marton Ádám bérelte malomnál, a malomtóban is lehetett halat fogni. A Veszprémi Káptalani Magán Levéltárban őrzött okirat szerint a molnár szerződésébe 1757-ben bele is foglalták, hogy a molnár megkapja „a malom fejnél lévő vízállást is malom tónak, úgy mindazonáltal, hogy azt az uraság megnagyobbtván és belé hordatván halat, köteles léssen nevezett Marton Ádám a halra és a tóra vigyázni, és midő az uraság parancsolni fogja, ugyan az uraság számára meg is halászni”.

A Tihanyi Apátság Levéltárában őrzött egyik irat szerint 1821 márciusában a füredi elől-

járók igazolást adtak ki Polányi István számára arról, hogy egy kocsira való halat vett a Füred helységben lévő halászkóttól, amit késő este a Balaton partján hagyott, és reggelre ellopták. Szintén ebben a levéltárban fennmaradt egy úriszéki ügy, amelyből kitűnik, hogy a füredi halászok abban az időben cébbe tömörülve halászták a Balaton vizét. A halászgazdák között jobbágyok, de nemesek is voltak. Úriszéki iratok szerint 1837-ben öt füredi jobbágy panaszt tett a tihanyi uradalom fiskálisánál, hogy Sipos Bertók János négy ökrével halászhálóikat összeszaggatta. Tanulságos a történet, és sokat megtudhatunk az egykori halászati viszonyokról is az iratokból, a halászgazdák ugyanis panaszt tettek a falusi előljáróságok is, ahol elmondták, hogy Sipos Bertók János „a Savanyó víznél az Tilos rétbent etetdik, ahol is fentebb említett halászkoknak hálójok az bozót végén ki volt terítve”. A vádlott azzal védekezett, hogy szerinte „külömbféle sorsuak állván egy halász czéhbe a füredi közös Balaton vizét ön hasznukra halászni, a halászat mesterségéhez legkevesebbet sem értvén, hozzájuk vévén több ízbe nem czéhekhez tartozó lakosokat, de még szolgáljokat is elküldvén, halászatjuk közbe hálójokat a vízbe megakasztván húzták, vonták s így magok öszve is szaggatták.” Arács népe szintén halászta a Balaton, levéltári adatok szerint arácsi halászok tanúskodtak kövesdi és csopaki halászok jogi ügyében, tanúként szerepeltek, amikor közöttük a halászat joga miatt a Balaton jegén véres verekedés tört ki. A Füred és a Balaton vidéke című, 1848-ban megjelent könyvben olvasható: „Az állatországból hallal különösen bővelkedik, sőt némely helyein és arravaló évszakokban még a halról híres Tiszával is vetélkedik. Hala közlül legnevezetesebb a gárda, töméntelen sokasága miatt, s a fogas, melyet hófehér húsa és kedves íze nagy híre emelt és igen kapóssá tett.” Füreden Écsy Lászlót 1835-ben nevezték ki a fürdőhely felügyelőjévé, majd fürdőigazgató volt. 1850-től 1892-ig vezetett naplójában gyakorlati bejegyzés a füredi és olykor a tihanyi halászok aznapi ténykedése. Mindig említi, ha kifutottak a Balaton vizére vagy kimentek a tó jegére. 1863. dec. 10-én a napló szerint „A füredi halászat kiadott Varga Lajos füredi közbirtokosnak 60 ft. oszt. ért. évi haszonbérlettel. Ideje kezdődik 1864. évi január 1-jén s tart 1867. évi január 1-jéig. Haszonbérlet fertályonkint előre fog-

ja füzetni a halászat főinspectorának, Écsy Lászlónak”. 1951 februárjában Balatonfüreden a Balatoni Vasutas és Hajós Sportkör horgász szakosztályának gyűlésén nagy ovációval fogadták a füredi rendőrpáncsnok bejelentését, miszerint húsztágu rendőrsztag fogja végigjárni a füredi partokat, nádasokat, hogy megakadályozza a szigonyozó, vasvillázó, bunkózó orvhalászok káros tevékenységét.

Az egykori balatoni halbőségnek egyszerű oka volt. A gazdag halállomány nemcsak a természetnek köszönhető, hanem a halterméssel jól gazdálkodó parasztnép okos munkájának. Ebbe beletartozott az egykori Magyarországon a folyóviz és a tavak kiöntéseinek szabályozása fokokkal, árkokkal, ásásokkal. Régi fokszavunk eredeti jelentése „mesterséges vízmeder” volt. A folyók mentén hosszú szakaszon végig és a tavakon is több helyen fokokat építettek. Azokat az ásott árkokat, csatornákat nevezték így, amelyeken az áradó víz szabadon kifolyhatott a mélyebb fekvésű területekre. A Balatonnál Siófok neve is innen származik. Az Árpád-kori magyarok Fuk (R. 1055: Tihanyi alapítólevel) néven nevezték a tóból itt nyíló árkot, ezt a hasznos vízi kijáratot, amelyet még a rómaiak ástak a vízszint szabályozása céljából. Ebből lett azután Fok, melyre a török korban ráragadt a Sió előtag (< a magas küszöbön zúgva, síva átömlő előtagból), és jött létre a Sívó-fok (Bél Mátyás a XVIII. század első felében még Sívó néven említi a Siót Notitia Comitatum Veszprimiensis Simighiensis et Szaladiensis című munkájában), majd Sió-fok, végül a Siófok helynév.

Régen minden tavasszal az áradás vizével kibocsátották a halakat – a fokokon keresztül – a tágas ivóhelyekre, a gazdag „hallegelőkre”, hogy ott szaporodjanak, sokasodjanak, fejlődjenek. Az ár levonulásával azután a halak vissza tudtak úszni, elérték a tavat vagy folyót. Az okos gazdálkodással kapcsolatban idézhetjük az 1837-ben Magyarországon járt cári diplomatát, Anatol Gyemidovot is. Az ő megfigyelése szerint: „A magyar paraszt csupán azzal törődik, hogy házat magaslatra építse fel, s ha már biztonságban érzi magát, nyugodtan hagyja, hogy földjeit évről évre elöntse az árvíz.” (Ez természetesen nem csupán a halfogás későbbi esélyeit növelte, a termőföldeknek is kedvezett az ár hullám, egyhamar levonult, és a termőföldeket megáztatta, termékenyvé tette. Százados tapasztalatok alapján arra is rájöttek, hogy a fokokon csendesen kiáramló és a mély területeket lassacskán elöntő víztömeg szétterülésével a mederben támadó árhullám is kezzessé válik, pusztító ereje is kiszámíthatóvá alakítható.)

(Folytatás a 9. oldalon.)

Gyógynövény, illatszert

Ha a vásárcsarnokban járunk, nem csak a friss zöldségek és a piac hangulata az, amiért érdemes betérni, de a gyógynövény- és illatszert-boltot is érdemes rendszeresen felkeresni.

Akinek volt már valamilyen baja – és kinek ne lett volna –, tudja, hogy a gyógytea sokszor

többet ér a gyógyszernél, mert ha kitartóan, rendszeresen fogyasztjuk, meglesz az eredménye, sokszor segít a krónikus nyavalyáknál is. A gyógynövényboltban minden gyógytea megtalálható, van málnalevél, hibizkus, a polcon, ami nincs, azt pedig maximum egy hét alatt meghozatják. A gyógyteasorozatból a Naturland, Mama, Herbária, Mecsek és Pannonhalmi Gyógyteákat árúlják. Persze nagy a kínálat az étrend-kiegészítőkből is, megtalálható az Interherb, a YutaVit, a Moxa elixír sorozat, amiből napi egy kapszulát kell fogyasztanunk ahhoz, hogy javuljon a testi-lelki egyensúlyunk. A gyógyvizekből

szinte teljes a paletta: Salvus, Ferenc Jóska, Parádi, Hunyadi és Szent Grál forrásvíz is kapható.

Újdonság a kézzel varrt magyar dr. Batz-féle bőrből készült gyógycipő, ami a lábboltozaton keresztül tartást ad a gerincnek, gyógyítja a bokasüllyedést, és kifejezetten divatos színekben, stílusban készül. Aktuális a természetes anyagból készült cipőtalpbetétek nagy kínálata, egyrészt a

hideg időjárás, másrészt gyógyhatásuk miatt, és az ehhez jól illő lábápolási termékek.

A gyógynövény- és illatszert-boltban meg tudjuk vásárolni a szükséges bőr- és hajápolási szereket is, ráadásul a drogériáknál alacsonyabb áron. Sőt kapható a belga folyékony Ariel mosószer is: 4,9 liter 3490 forintért, ami már valóban jelentős megtakarítás!

Az üzletben természetesen ajándécsomagokat is összeállítanak, hiszen ki ne örülne a teáknak vagy akár egy divatos parfümnek. Nem kell tehát sokáig keresgélni, gyógynövény- és illatszert-bolt a Balatonfüredi Vásárcsarnokban, a város szívében. (x)

Megnyerő mosoly: Implant Dental

Egy-egy beszélgetés során gyakran nem is a beszélő partner szemét, hanem fogait figyeljük. Ugyanakkor vizsgálatok szerint az emberek legalább akkora része vágyakozik fogsorának szebbé varázslására, mint ahányan testsúlyukon szeretnének változtatni. Önértékelésünk alapján függ attól, hogy mit gondolunk megjelenésünkről, és ezen belül mosolyunkról.

Személyesen mi is nagyon sokat tehetünk azért, hogy fogaink szépek és szabályosak legyenek. Ahol saját erőfeszítésünk már nem elég, ott a fogászat számtalan vívmánya is segíthet, hogy ápoljuk, szépítsük fogainkat. Azaz nincs eleve reménytelen fogazat, reménytelen száj.

Gyermekkortól fontos a rendszeres fogászati ellenőrzés, mely félévente egyszer problémamentes állapotban is javasolt. Ami viszont ennél is fontosabb, az a helyes fogápolás. Az ideális méretű és alakú fogkefék és kiegészítő fogszelvények könnyen beszerezhetők, a helyes mozdulatok hamar elsajátíthatók. A rendszeres ellenőrzések és az otthoni szájaápolás mellett ajánlott a rendszeres rendelői tisztítás is. Ugyanakkor a kialakult problémákra is sok megoldás lehetséges.

Az Implant Dental rendelőben személyre szabott kezelési javaslatokat kínálunk. Fogászatunkon rendel dr. Gottwald Péter, fogágybetegségekre és fogászati implantológiára specializálódott,

képesítését Ausztriában szerzett fogszakorvos. Nálunk elérhetőek azok a speciális vizsgálatok, melyek a fogágybetegség diagnosztizálásához és kezeléséhez szükségesek. Emellett az Implant Dental egyike azon kevés fogászati központoknak a megyében, ahol a fogorvos rendelő egy közös épületben található a fogtechnikai laboratóriummal. A fogorvos szoros együttműködésben dolgozik *Petschovszky Lászlóval*, aki Németországban szerzett fogtechnikus-mesteri címet és évtizedekig Nürnbergben dolgozott. Munkáját a kiváló minőség és precizitás jellemzi. A páciensek egyéni kívánásait figyelembe véve a legmagasabb orvosi tudással és technológiával a páciens számára mindenkor a legmegfelelőbb megoldást alkalmazzuk.

Bármilyen okból történik is, fogaink elvesztése komoly trau-

mával jár. A fogpótlás készítéséhez alkalmazott hidakat vagy kivethető protéziseket sokan meglehetősen kényelmetlennek és esztétikailag sem megfelelőnek találják. A fogbeültetés, vagyis fogászati implantátum segítségével történő fogpótlás jóval nagyobb stabilitást és nagyságrendekkel jobb rágóképességet biztosít. A tökéletes biztonságérzet mellett a fogimplantátum másik előnye, hogy esztétikai hatása is kitűnő. A fogimplantátum tehát a páciensek életminőségének javítását szolgálja.

A beavatkozás előtt minden esetben felmérjük pácienseink állapotát, röntgennel pontosan feltérképezzük anatómiai adottságait, és figyelembe vesszük egészségi állapotukat. A fogimplantátum behelyezéséhez a megfelelő szájápolás elengedhetetlen. A műtét területnek minden

esetben gyulladásmentesnek kell lennie, így a beavatkozás előtt el kell látni az esetleges problémákat, mint a fogágybetegség, fogkő, szuvas fog és fertőzések. A műtétet helyi érzéstelenítéssel végezzük. A beavatkozás teljesen fájdalommentes, a fogbeültetés nem jelent nagyobb megterhelést a szervezet számára, mint egy egyszerű foghúzás. A szájápolási szabályok szigorú betartásával a fogimplantátum egy életen át kitarthat.

Amikor koronákat vagy hidakat készítünk, rendelőkben kizárólag „vállas” csiszolással dolgozunk, akár fémkerámia, akár fémmentes, cirkónium fogpótlásokat készítünk. A maximális pontosság érdekében a csiszolóhoz nagyítószemüveget is használunk, és külön figyelünk arra, hogy ez a váll különböző fogak esetén az íny szintjéhez képest hol helyezkedjen el. Garantáljuk, hogy fogtechnikusaink a koronák széli részét szintén nagy nagyítással dolgozzák ki. Garantáljuk továbbá, hogy fogpótlások esetén nemcsak a maximális esztétikai eredmény elérésére törekedünk, hanem arra is, hogy a pillérfogak közötti terület, valamint a hidatok és az íny közötti terület fogköztisztító fogkefével vagy egyéb interdentális tisztító eszközzel továbbra is áttisztítható maradjon. (x)

Bejelentkezés állapotfelmérésre: Implant Dental Rendelő,
Cím: B.-füred, Csokonai u 10.
Telefon: 70-636-5971,
30-504-0271.
Facebook: implant-dental bt

Plasztikai sebész Füreden

A plasztikai sebészetnek két ága van, az egyik az úgynevezett helyreállító sebészet, a másik pedig az esztétikai sebészet. Előbbi főként a baleset vagy műtét során sérült testrészek pótlásával, rekonstrukciójával foglalkozik, az utóbbihoz pedig a szebb, fiatalosabb külső érdekében végzett beavatkozások tartoznak.

A helyreállító műtétek során a bőrelváltozások, bőrdaganatok, tetoválások eltávolítását, az emlőpótlást, a vele született rendellenességek korrekcióját végzi el az orvos. Az esztétikai célú operációk típusai a mellplasztika – felvarrás, nagyobbitás, kisebbítés, a fülplasztika, a zsírleszívás, a szemhéjplasztika, a hasplasztika, az orrplasztika és ráncfeltöltés.

Dr. Pukancsik János plasztikai sebész főorvos tapasztalatai szerint legnagyobb igény a mellnagyobbítás, a zsírleszívás és a különböző antiaging kezelések (botox, ráncfeltöltés) iránt van. Az esztétikai műtétek sokszor szezonális jellegűek, mint pl. a zsírleszívás. Ezek száma különösen megszorodik az őszi, téli hónapokban. Rendelőnk egyedülálló abban a tekintetben, hogy az országban kizárólag nálunk elérhető az úgynevezett Lipomatic 3 vibroliposuctios készülék –

www.zsirleszivias-centrum.hu/ A zsírleszívások nagy százalékát ambulánsan, helyi érzéstelenítésben végezzük. Ez sokkal biztonságosabb, mint az altatásban történő műtét.

tendő zsírleszívás, és munkából való kiesés is csak néhány nap.

Napjainkban egyre több hölgy szeretné tökéletesre formálni a testét saját elvárása, párkapcsolata miatt, vagy a jó munkahely megszerzése érdekében.

A plasztikai sebész feladata, hogy a páciens elképzelését – ha az illetőnek túl nagyok vagy irreálisak az elvárásai – a megfelelő keretek között tartsa. Nem meglepő, amikor valaki fotóval érkezik, és valamilyen hírességre szeretne hasonlítani. Esetleg

ugyanolyan melleket szeretne, mint amilyen a barátnőjének készült. Ilyenkor a páciens igényét szem előtt tartva, az adottságait figyelembe véve, a szakmai elveket követve tesz javaslatot arra, hogy az ő esetében milyen megoldás jöhet szóba a legjobb esztétikai eredmény elérése érdekében – fogalmaz a főorvos.

A beavatkozásokat gondosan, személyre szabottan, több konzultáción keresztül tervezzük meg. Körültekintően határozzuk meg az elvárásokat a páciens részéről és a korlátokat is. Munkám eredményességét – hasonlóan a többi plasztikai sebészhez – a páciensek elégedettségével tudom mérni. Jó érzés látni a pozitív változást az életminőségünkben, önértékelésünkben a beavatkozások után – mondja a doktor úr. Hozzátette: az esztétikai műtétek alsó korhatára 18–19 év, fülplasztika és hegkorrekció viszont már 6–7 éves kortól, a pubertás előtt is végezhető.

Ha szeretne személyes konzultációt kérni a többéves kórházi és magánorvosi tapasztalattal rendelkező főorvostól, ezeken a telefonszámokon várjuk jelentkezését: 70-636-5971 vagy 30-504-0271. Cím: Balatonfüred, Csokonai u 10. (x)

www.pukancsik-plasztika.hu
www.zsirleszivias-centrum.hu

Természetes immunerősítés

Az őszi, hűvösebb idő beköszöntével különösen fontos, hogy a szervezetünket felkészítsük a hidegebb, nyirkosabb, szelesebb időre, amikor könnyen leteríthet bennünket egy fertőzés. Az egészségesen működő szervezet a károsító tényezőket le tudja küzdeni. Az egészségünkre ártalmas tényezők közt találunk külső és belső tényezőket, ezek között említjük a következőket: a helytelen életmód, a testi-lelki túlhajszoltság, a káros szenvedélyek, a környezeti ártalmak, a stressz, vagy akár a szomorúság, a harag.

A nyári időszakban kedvünk szerint válogathatunk az ízletes, vitamindús, színes zöldségek és gyümölcsök között. Ezekel minden érzékszervünk jóllakik, a sejteink energiához, tápanyaghoz jutnak. A napsütés pedig fokozza az életörömet, serkenti a szervezetet. Mit tehetünk, ha beköszönt az őszi, illetve a tél? Az ilyenkor kapható zöldségek, gyümölcsök nagy része nem szolgálja kimonodott az egészségünket, kivéve a Magyarországon termő szezonális termékek, ilyen többek között az alma, a burgonya, termelői méz, házi lekvárok.

Számtalan gyógynövény alkalmas az immunrendszerünk erősítésére, karbantartására. Első helyen említem a C-vitamin-tartalmú gyógynövényeket, melyek fokozzák a hidegtűrő képességünket, növelik a fizikai terhelhetőségünket, segítik a vas és a folsav felszívódását, illetve hatásukra a

kötőszövet könnyebben regenerálódik. C-vitamint tartalmaz többek között a csipkebogyó, a csalán, a homoktövis, a feketeteribizli, a petrezselyem, a citrom, a káposzta. A flavonoid nevű hatóanyagot tartalmazó gyógynövények gyulladáscsökkentők, hatékonyan támogatják a szív- és érrendszert, görcsoldó hatásúak és tumoros megbetegedések esetén is jótékonyak. Flavonoidot tartalmaz a nyírfalevél, a bodzavirág, a kukoricabajusz, a máriatövis, a hársfa, a bíbor kasvirág. Ez utóbbi gyógynövényt szeretném közelebről is bemutatni, mert akár megelőzésre, akár a fertőzés beálltakor is hatékonyan alkalmazható. A szépséges és jótékony bíbor kasvirág. A bíbor kasvirág vagy másik néven lángvörös kasvirág (Echinacea purpurea) méltán nevezhető szépségesnek. A hatóanyagok közül a flavonoidokat tartalmazza nagy mennyiségben, de találhatók benne poliszacharidok, kávésavszármazékok, poliinek és illóolaj is. A bíbor kasvirág Amerikából származik, az észak-amerikai indiánok vírusos fertőzések esetén alkalmazták már a korábbi évszázadokban is, Európában pedig a XVIII. század óta termesztik. Mire jó a bíbor kasvirág és hogyan fogyaszthatja? A kasvirág a légúti fertőzések kitűnő ellenszere, vírus- és baktériumellenes hatású, illetve nagyon erőteljesen stimulálja az immunrendszert. Fogyaszthatja teaként, amikor

egyszerűen forrázatot kell készíteni: egy bögre forró vízbe tegyen egy púpozott teáskanálnyit tea-füvet, lefedve hagyja állni 5–10 percre, szűrje le (lehetőleg ne használjon fémstrőrt), és máris készen van a herbatea. A kasvirághoz csepp vagy kapszula formájában is hozzájuthat. Ezt kúraszerűen érdemes fogyasztani, főleg a nyirkosabb időszakban, illetve akut helyzetben bármikor. Mivel a bíbor kasvirág megemeli a fehérvérsejtek számát a szervezetben, ezért leukémiás állapotban az alkalmazása tilos!

Minden egyes gyógynövénykúránál megszívlelendő tanács, hogy három hétig folyamatosan lehet fogyasztani a gyógynövényeket, utána érdemes egy hét szünetet beiktatni, aztán ismét lehet fogyasztani a gyógynövényteát. A gyógynövényekkel hatóanyag szinten tudjuk segíteni a szervezetünket, hogy könnyebben átvészeljük a zimankós, szeles hónapokat. Ám a ködös, borús időben se felejtünk el mosolyogni, sportolni, kikapcsolódni, bizakodóan gondolkodni, mert ezek mind-mind immunerősítő hatással bírnak! (x)

Kelemen Livia
fitoterapeuta,
Telefon: 20/595-3062
Biotitok Gyógytér,
Balatonfüred, Kossuth utca 19.

Grimm József kiállításán

Részlet Tarnai Katalin megnyitójából

A művészek között van, aki gyerekkorától fest. Mások érett felnőttként, sőt nyugdíjasként ragadtak ecsetet. *Grimm József* például a legelső csoportba tartozik, bár én úgy gondolom, hogy az elért eredmények szempontjából nem ez a meghatározó fontosságú. Én úgy látom, hogy az, aki megpróbálkozott egyszer egy művészeti ágban valamit alkotni, és felfedezte magában azokat az adottságokat, melyekről eddig mit sem tudott, ez megnyitotta benne az önkifejezés csodájának eddig rejtett csapját. Tehetsége kibontakoztatásának vágya a teljesség felé sarkallja.

Mi, akik ismerjük Grimm Józsefet, tudjuk, hogy a rajzolás mintegy három évtizede címfestéssel, reklámgrafikával kezdte. Aztán egyre inkább kikívánkozott belőle, ki akart teljesebbé, az „ős tudás”, a képzőművészeti teljesség. Ma már csak a festészettel foglalkozik, illetve nyaranta portrékat rajzol a Balaton-parton. Hogy milyen remek karikaturista is, ezt már csak mi, idősebbek tudjuk, mert mostanában már nem igen hoz – sajnán – karikatúrákat is a tárlataira.

Jóskát én először kevés szavú, ugyanakkor rendkívül aktív, érdeklődő, társaságkedvelő, jó humorú embernek láttam. Első benyomásaim közül van, amelyeket az évek megerősítettek, van, amelyeket megcáfoltak. Ma a rá jellemző tulajdonságok közül az elsők között a remek megfigyelő-képességet, a lényeglátást, a rendkívül érdekes, kettős személyiséget említeném.

Hadd mondjak erre az utóbbira néhány példát!

Kedvence a grafika, mert az hamar elkészül, azt csak lendületesen lehet csinálni, nincs lehetőség utólagos belepiszkálásra, javításra. Ugyanakkor olajfestményei közül vannak, amelyek évekig készülnek, kétszer, háromszor is átfesti őket. Műterme ezért olyan, mint egy erőteljes fügebokor, amelyen a virág és az érett gyümölcs egyaránt megtalálható: éppen csak felvázolt alaptéma; kidolgozás alatt álló, félkész mű; kész, de azért még „hadd gondoljam át még egyszer” alkotás; érett, teljes kép.

De ugyanez a kettősség jellemzi alkotói munkáját is.

Ősszel, télen, tavasszal azt szereti, ha senki és semmi nem háborítja. Kinn, a természetben, csendes, nyugodt, ember nem járta helyet keres. Otthon is úgy dolgozik, hogy senki ne zavarja. Nyáron azonban kibújik „bábgubójából”, és leköltözik nemcsak Füredre, de talán az ország legnagyobb nyüzsjének közepébe, a Vitorlás térre.

A számszámra jövő-menő emberek mindenféle nyelven hangosan karattyolnak körülötte, egyszerre minimum háromféle zene szól, és ő teljes átéléssel, precízen, „derős mosollyal ajkán” portrékat rajzol.

Grafikai tudása, technikája, rajzossága, precizitása meglátszik a festményein is. Témáit maga

keresi és találja meg. Leginkább a valamiért különleges formák, színek, hangulatok vonzzák: lehetnek ezek épületek, hajók, stégek, de akár egy szőlősor érdekes ritmust adó karói is...

Grimm Józsefnek 2007-ben volt a legutóbbi önálló kiállítása itt, a polgármesteri hivatal Folyosógalériáján. A mostani tárlatra az azóta készült munkáiból válogatott. Legtöbbjük tavalyi, illetve ideai alkotás, jó néhányon még éppen csak megszáradt a festék.

Olajképein a Balaton és környéke, Füred, Tihany, Csopak jól ismert tájai köszönnek ránk.

Nem véletlen, hogy mi, nézők szinte pontosan meg tudnánk mondani, hol állt, mikor a táj képét festette. Mondhatni, „fotorealistán” adja vissza a látottakat, hogy ezek a képek, pillanatok megmaradhasanak. Régen hányan és hányan örökítették meg magunknak emlékül egy fényképezőgéppel a világ szépségeit! Sőt őriztük díszes albumokban még az előző generációk képeit is. Ma már mindenki digitális géppel dolgozik. Dicsekszik, hogy több ezer fotója van, de kinyomatva alig egynéhány vagy talán egy sem. Mi lesz ezekkel a képekkel? Nézegetik majd úgy őket, mint ahogy remek családi szórakozásként, nosztalgizva az albumokat szöktük?

Én nagyon szeretném, ha képeimmel talán meg tudnám őrizni a következő generációknak az olyan gyorsan múlttá váló jelenkori pillanatok, szépségeket – mondta mintegy ars poeticaként József, miközben a kiállításra szánt képeit válogatta. Az elmondottakból következik, hogy ha lehet, kinn, a természetben fest. Vagy ha csak erre van lehetőség, ott rakja fel az alapokat, aztán fotót készít, hiszen az adott pillanatot nem lehet ott rögtön készre festeni, de rögzíteni muszáj.

Egy készülő könyvben szerepel majd *Gyűrű Géza* atya portréja, amihez egy korábbi fénykép adta az alapot. Nem tudom, ez a fotó milyen lehetett, de az biztos, hogy Géza atya személyiségének vonásait már Grimm József „adta hozzá”, tette láthatóvá a számunkra: egy végtelenül tiszta tekintetű, visszafogott, szelíd, ám mégis határozott ember néz szembe velünk a portréről. Ebben a készülő könyvben szerepelnek majd azok a templomok is, amelyekben az atya szolgált: a piros templom, a kerek templom, az arácsi templom. Bár illusztrációnak készültek, tökéletes, teljes, önálló alkotások. Hiába ismerjük jól mind egyiket, úgy, ahogyan József mutatja meg őket, még sohasem láttuk.

Azt hiszem, Grimm József minden képére érvényes az a csoda, hogy sokszor csak ezeket az alkotásokat nézve döbbenünk rá, mennyi szépség vesz körül bennünket, milyen értékek vannak a környezetünkben. Nézzék meg a képeket, és fedezzék fel önként a varázslatot!

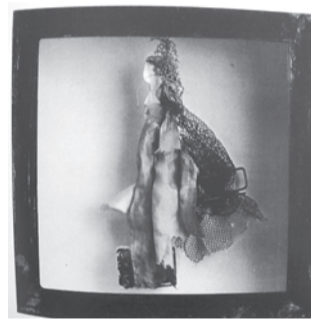
(Elhangzott Balatonfüreden, a polgármesteri hivatal Folyosógalériájában október 24-én.)

Értékes ajándékok a városnak

Hozzá kell szoknunk a meglepetésekhez! Vendégeink, akik egy kiállítás kedvéért vagy magáért a múzeumok kedvéért látogatnak Füredre, olykor annyira fellelkesülnek a látottakon, hogy valami ajándékkal viszonzzzák az élményt.

Egy fűrdőpohár a 19. századból, egy Jókai-dombormű 1925-ből, sorolhatjuk tovább. Most egy jelentős ajándék érkezett Münchenből. *Bárdy Margit* európai rangú jelmez- és díszlettervező nyári látogatása után döntött úgy, hogy művészettörténeti könyvgyűjteményét a városnak adja és a Vaszary Villában helyezi el.

Bárdy Margitot az idősebbek jól ismerik. Talán nem is az európai operaházak nagyszerű előadásaiból, inkább a nagy sikerű s most is elővett, bájosan suta Orion űrhajó kalandjaiból (sci-fi filmsorozat volt), amelynek ő volt a jelmeztervezője. Az ötvenes években járt a Képzőművészeti Főiskolára, *Udvardi Erzsébet*tel egy osztályban tanulták a mesterséget Bernáth Auréltól. 1956-ban ő is másfelé vette az irányt, s a rendszerváltás után tért haza badacsonyi kis házába. Könyvtára 400 művészeti albumból, szak-

könyvből áll. Több évtizedig gyűjtött, olasz, francia, angol, német nyelvű hatalmas albumok ezek. Úgy rendelkezett, hogy a könyvek nem kölesönözhetők, csak helyben használhatók. Elsősorban a füredieknek javasolja: középiskolás diákoknak, akik művészeti pályára készülnek, dolgozatokat írhatnak. Egyetemistáknak, akiknek tanulmányaikhoz,

szakdolgozataikhoz kell a művészeti szakkönyv. Vagyis a város kulturális kínálata jelentősen bővült ezen a területen is. A könyveket majd a feldolgozás után már lehet is használni, de szerveznek egy ünnepélyes bemutatót is.

A Vaszary Villa látványos, sokrétű kínálata egyre jobban gazdagítja a város művészeti életét, lehetőségeit. **pm**

Egy állóhajó állóképei

A Magyar Fotóművészek Szövetsége fotófesztiválja, a Fotóhónap 2012 rendezvényorozat részeként Egy állóhajó állóképei címmel nyílt kiállítás a Vaszary Villában.

Subjektív, olykor álomszerű, az apró részleteket felnagyító és a figyelem középpontjába emelő

rét alakította át. – A Periférikus Kulturális és Sportközpont néven működő egykori Előre hajón zajló események valójában előremutatóak, itt helyet kapnak a periférián lévő művészek, közösségek és irányzatok. A hajó sorsa bizonytalan, fotóinkkal mindannyian ezt a különös helyet rögzítettük – fogalmazott a megnyitón Szamódy Zsolt, a Magyar Fotó-

Dömötör László, az állóhajó tulajdonosa subjektív, az apró részleteket felnagyító fotográfiákat válogatott a kiállításra

fotográfiák egy hajóról. *Haris László, Kovács Bálint, Szamódy Zsolt, Olaf, Tóth Ego István* és *V. Molnár Imre* fotói a Dunán álló, 1918-ban épített, egykori aknaszedő hajót ábrázolják. A hatalmas vasmonstrum a letűnt szocialista múlt emlékműve is lehetne, de jelenlegi tulajdonosa, *Dömötör László* izgalmas kulturális tér-

művészek Szövetségének elnöke. A Fotóhónap 2012 keretében idén hatvan fotókiállítás, köztük néhány nagyszabású, csoportos tárlat várja az ország több városában az érdeklődőket. A Vaszary Villában nyílt kiállítás november 25-ig, csütörtöktől vasárnapig 10–18 óra között tekinthető meg.

Martinovics Tibor

Színes és fekete variációk Nagy Sándor fotós kiállítása a népházban

A fotótárlatra Nagy Sándor 2007 óta készített képeit rendezte párba. Azonban egy régi koncert emlékképét is láthatjuk a falon. A fotót Nagy Sándor Rhoda Scottról, a híres orgonistáról készítette fekete-fehérben. A többi fotóján tobzódnak a színek.

Ács Anna méltatta a kiállító Nagy Sándor munkásságát

A színes, de főleg a digitális fotózás története nem régi. A 18. század éveiben csak az arisztokraták lehetősége és kiváltsága volt az, hogy önmagukról és családtagjaikról festett portrét készíthessenek. A fényképezés története 1839-ben kezdődött. Daguerre francia festő ekkor tökéletesítette a fényképek ösét, a róla elnevezett dagerrotípiákat. Ezekről a kezdetleges ösfényképekről még nem lehetett másolatot készíteni. Viszont nagyon sokat köszönhetünk nekik, hiszen sok hírességről így maradtak fenn képek. Magyarországon 1840-ben Vallas Antal matematikus mutatta be a dagerrotípiát a Magyar Tudós Társaságnak. Ekkor indult el hazánkban a fotóoktatás, és még ebben az évben volt az első fotókiállítás is.

A fotózás ettől az időtől kezdve folyamatosan fejlődött. A Magyar Fotósok Országos Szövetsége 2003-tól ünnepli a fotográfia napját.

Ma a világon megszámlálhatatlanul sok fényképfelvétel készül. Amikor a fényképezés, a fényképezőgépek már szinte mindenki számára elérhetőek, mégis miért megyünk el egy fotós kiállítására? Azért, mert némelyik ember, aki a kamerát a kezébe veszi, pluszt tud a képekhez adni.

Ezt a pluszenergiát, kompozíciós képességet, a látás különlegességét láthatjuk meg a fotókon.

Nagy Sándor nem hivalkodó, egyszerű témákat feldolgozó fotóin is ezt érezni. Megmutatja nekünk, hogyan látta ő a vespéremi színharmóniás utcazenészt, a Sirály fesztiválon lencsevégre kapott táncost, a fiatalságot, az öregséget, az évszakokat, a csigák szerelmét, a park, a kút, a hó, a lámpák, a lenyugvó nap, a háztető „szokatlan” látványát. A tárlat záró fényképén ott látjuk magát a fotóst is, aki a kirakatüveget, a poharat és az üveget fényképezve a tükrözésben önmagát is láthatóvá tette. Ilyen csodálatos a fénytörés, amely jelenségnek a fényképezést is köszönhetjük.

Ács Anna megnyitójában hangsúlyozta: Nagy Sándor szelídséggel gyűjti a témákat és szelídséggel készíti a felvételeket, többek között a mostani őszben is lent a Balaton-parton vagy a parkban.

A megnyitón Kiss-Sebők Beáta zongorázott. Nagy Sándor fotóit december 13-ig az Arácsi Népházban láthatja a közönség.

Hanny Szabó Anikó

Nem kell a gyermek, vagy mégis?!

Amikor meglátogattam a családot, az anyuka volt otthon és a négy kislány, s valami olyan meghitt családi hangulatot éreztem, ami megfogott. Jó volt ott lenni, beszélgetni, s hallgatni a kislányok cserfeskedését, nevetgélését. Nem látszik a lányokon, hogy bármiben is hiányt szenvednének.

– Kedves Kati, legyen szíves, mutassa be a családjukat!

– Juranicsné Zemen Katalin vagyok, 30 éves. 20 éve élek Balatonfüreden. Középkorú Veszprémben végeztem a Padányiban egészségügyi szakon. Később még három OKJ-s tanfolyamon vettem részt. Férjem, Juranics Szabolcs Pápa mellett nőtt fel, ott végezte tanulmányait, pékcukrász végzettséggel. Jelenleg az édeszetnél dolgozik, én pedig itthon vagyok négy lányunkkal. A legidősebb, Szabina 9,5 éves, utána Rebeka, ő 7,5 éves, mindketten az Eötvös iskola tanulói. A kisebbek, Noémi és Nikó 5 éves ikrek, ők a Mogyoró Tagóvodába járnak.

– Mindenkit megkérdezek, tudatosan vállalták a gyerekeket?

– Mindig négy gyereket akartam, de azt is tudtam, hogy fiatalon akarok szülni!

– A három császár után vállalta volna a negyediket is? Nekem olyan érzésem van – javítson ki, ha nem így van –, mintha különös ajándék lett volna, hogy ikrek születt.

– Igen, jól érzi, ajándékként jöttek az ikrek! Velük egy nagy álmom teljesült.

Ahol felnő két gyermek, ott már jut a harmadiknak is, ahol három, jut a negyediknek is

Korábban nem is nagyon gondolkodtam ezen a kérdésen, de igen, valószínűnek tartom, hogy igen! Miután azonban az első két lányom császárral született, azt mondták az orvosok a kórházban, hogy már csak egyszer lehet engem operálni. Tudtam, hogy a következőt is bevállalom, de már kezdtem beletörődni, hogy „csak” hárman lesznek testvérek. Amikor megtudtam, hogy újra babánk lesz, rögtön két néven gondolkodtam. Pedig csak a 12. héten tudtuk meg, hogy ikrek lesznek. Valahogy megéreztem! Nagyon örültem! Mi ez, ha nem valami különös, felfoghatatlan ajándék.

– A nyaralás ma már szinte „kötelező program”. Ön pedig azt mondta, még nem voltak fizetős nyaralások. Ki lehet ezt bírni?

– Igen, ki lehet bírni! Bár úgy mond fizetős nyaralásra nem tudunk menni, de azért szoktunk pihenni nyáron. A párom szüleinél minden nyáron nyaralunk. Hétfévente gyakran vagyunk az én szüleimnél. Lányaim olyan szerencsés helyzetben vannak, hogy ismerhetik a dédimamájukat is, nyáron többször eljutunk hozzá is egy-egy napra – no meg itt a Balaton.

– A férjének majd' egy évig csak alkalmi munkából volt a jövedelme, ráadásul svájci frankos hitelük is van, hogy lehet így kijönni anyagilag?

– Nehezen, de sikerült kijönni a kevés pénzből akkor is, ha hónapról hónapra is. Jól kellett tudni beosztani. Szerintem, ha a gyerekeknek elmondjuk, hogy most például nem jut játékokra vagy

naponta édességre, akkor azt biztosan megértik. Bizonyára ez nevelés kérdése is, de mi alapján így neveljük őket, mert sosem voltunk gazdagok. Igen, hitelünk van a házon, de inkább fizetjük a hitelt, mint az albréteket. Ez a ház legalább a miénk!

– Már említette, hogy Sopronba jár az óvónőképző főiskolára. „Karrierépítés” négy gyermek mellett?

– Igen! Sok hezitálás után jelentkeztem Sopronba főiskolára. Jelenleg óvodapedagógus-hallgató vagyok. Egyrészt a családom miatt tanulok, mert hiába van négy szakmám, az éjszakai műszakot nem szívesen vállalnám a gyerekek mellett. Másrészt már érettségi után is tudtam, hogy gyerekekkel szeretnék foglalkozni, és ezt az érzést a gyermekeim csak

erősítették bennem. Ha távol kell legyek, valahogy mindig segít valaki, édesanyám, nővérem, húgom, voltaképp az egész család. Másképp nem is tudtam volna vállalni.

– Mit mondana azoknak, akik valamilyen oknál fogva nem akarnak vagy nem mernek több gyermeket vállalni?

– Mindig azt mondom, ahol felnő két gyerek, ott már jut a harmadiknak is, ahol három, jut a negyediknek is. Elmesélek röviden valamit: egyik barátnőm, akitnek nincs testvére, mostanság döbönt rá, hogy neki valójában idősebb korára nem lesz senkije! Azt mondta, irigyel, hogy nekem több testvérem is van. Mi ebből a tanulság? Ne csak azzal foglalkozunk, hogy a gyerek minden drága dolgot megkapjon, hanem gondoljunk bele abba is, hogy ő

egyszer felnő, és mi már nem leszünk neki. De ha van testvére, sosem lesz egyedül. Én nem bántam meg, hogy vállaltam négy gyermeket. Így sokkal szebbek az ünnepek, látni az örömeiket, ahogy segítik egymást, ahogy együtt játszanak. Sosem fogom megérteni azokat az embereket, akik az anyagiakra hivatkoznak. Bár egyéni véleményem szerint sokaknak ez csak kifogás, és inkább a kényelem miatt nem vállalnak három vagy több gyermeket! Ha jól megnézzük, akkor általában azok a családok nem vállalnak több vagy akár egy gyereket sem, akik az anyagiak miatt pedig ezt megtehetnék. Egy gyermeknek nem milliókra van szüksége, leginkább szeretetre, megértésre!

Csizmazia Szilveszter

Örömeink

60. születésnapján, utólag is Isten éltesse Szirbek Lászlót (Szőlőkalja u. 6.) barátságáért, segítőkészségéért!

Arácsi lakosok

Hatvanéves lett – ki hinné – Mikus Gyula.

Isten éltesse, hogy még sokat zenélhessen nekünk!

Kéthly utcaiak

Felhívás

Az Észak-balatoni Ebmentő Egyesület a Tappancs Állatorvosi Rendelővel együttműködésben 100 balatonfüredi kutyatulajdonosnak anyagi támogatást nyújt a január elsejétől kötelező mikrocsip-beültetéshez. A minimálbértől élők és a kisnyugdíjasok számára 1500 Ft-os utalványt állítunk ki, amit a mikrocsip-beültetéskor a Tappancs Állatorvosi Rendelőben lehet beváltani mint kedvezményt.

Cím: Dózsa György utca 15. Tel.: 06-87/482-090 vagy mobil: 06-30/911-8040. Az utalványok átvehető a balatonfüredi állatmenhelyen: Bajcsy-Zsilinszky Endre út (Aszfó irányába, a Probio volt szeméttelpe mellett) minden csütörtökön 13 és 15 óra között, vagy előzetes telefonos egyeztetés után az egyesület székhelyén: 8248 Veszprémfájsz, Fő út 27. Telefon: 06-30/509-3564

Kérjük, hozza magával a személyi igazolványát és a kutya érvényes oltási könyvét!

Támogassa adója 1%-val az egyesületet!

Adószám: 19382278-1-19 Észak-balatoni Ebmentő Egyesület

ÚJ SZÉCHENYI TERV

Uniós támogatásból elindult a cukorbetegség korai kimutatására alkalmas mérőrendszer kifejlesztése

A Diagnosticum Zrt. balatonfüredi fiókahelyén az Új Széchenyi-terv keretében megnyert uniós támogatással elkezdte a kutatás-fejlesztési munkát, melynek célja az inzulinrezisztencia diagnosztizálása.

A felnőttkori cukorbetegség napjaink népbetegsége, nagymértékben nő az érintettek száma a felnőttek és már a gyerekek körében is. Ez a betegség gyógyíthatatlan, gyógyszerekkel kizárólag karbantartható. Azonban korai kimutatás esetén étrend- és életmódváltozással megállítható ennek a kórképnek a kialakulása.

A Diagnosticum Zrt. ezért célul tűzte ki, hogy kutatás-fejlesztési részlegében kifejleszt egy diagnosztikai csipet, mely lehetővé teszi a cukorbetegség legkorábbi állapotának, az inzulinrezisztenciának a kimutatását. A munka során kifejlesztésre kerülő mérőrendszer egy vérvételi mintából teszi lehetővé az inzulinrezisztencia diagnosztizálását.

A kutatás-fejlesztési munka a balatonfüredi fióktelep K+F laboratóriumában kezdődött el. Az uniós támogatás nemcsak a fejlesztési munka elkezdését biztosította, hanem a K+F részleg alkalmazottainak megtartása mellett új alkalmazottak felvételét biztosította Balatonfüreden.

A cég honlapja: www.diagnosticum.hu

Postaládánkból

Hanny Szabó Anikó

Édesapám kertje

Kertedben vadul, vadon nő a virág
Kertedben egy szék üresen áll.
Vágatató, széleseben szármalyó
Hosszú-sörényű,
Valószínűtlenül kék szemű ló,
Száguldott az északi széllel versenyezve
Kerten át.
Áttörte a látóhatárt,
Ott, ahol a tenger és az ég összeér:
Elhagyta a FÖLDET.
Egy új mezőre tévedt
Elragadva Téged.
Kertedben egyre vadabbul,
Vadon nő a virág.
Egy szék üresen áll,
Örökre már.

Anglia, Kent megye
Herne Bay kert

**Nyáron a Balatonnál dolgozol?
Télen szeretnél külföldön dolgozni?
Munkanélküli vagy?
Szeretnél külföldi munkával több pénzt keresni?
De nincs meg hozzá a kellő nyelvtudásod?
Akkor itt a helyed!**

**Szerez használatos angol és német nyelvtudást
nyelvtanfolyamainkon 20 hét alatt az alaptársalgáshoz,
és 40 hét alatt egy sikeres nyelvvizsgálóhoz,
a biztosabb munkavállalásért!**

- mindössze heti 2 alkalom
- kommunikációra alapuló képzések
- 100%-ban sikeres nyelvvizsga (WiDaF és TOEIC)
- munkaorientált tanfolyamok (vendéglátás, építőipar, stb.)
- tapasztalt oktatók
- Hihetetlen 575 ft/órától

Jelentkezni és érdeklődni a
06/70/667 23 44-es telefonszámon lehet.
Jelentkezési határidő: november 20.

Gazdit keresünk

Ezt a barátságos, szép kutya-fiút ideiglenesen adták le nálunk, tulajdonképpen Ausztriába került volna egy gondozóhelyre. Azonban időközben ott váratlan problémák merültek fel, ezért Marci nálunk maradt, és most már mi keresünk neki új otthont.

Marci és Nayeli jól kijönnek egymással, olyanok lettek, mint egy öreg házaspár, úgy ragaszkodnak egymáshoz. Sajnos Marci nagyon kevés kutyaival jön ki, kanokkal pedig egyáltalán nem. Csak olyan családba adjuk őt örökbe, ahol nem tartják láncon vagy kennelben.

Neve: Marci

Fajta: Alt-DSH / német juhász

Született: ca. 08. 03. 2004 / kb. 2004. 03. 08

Neme: kan, ivartalanított
Tartózkodás helye: Balatonfüred, állatmenhely
Inga-Verena Wagner
Vorsitzende der Hundehilfe Nordbalaton e.V.

Web: www.hundehilfenordbalaton.eu

Elnök, Észak-balatoni Ebmentő Egyesület

Web: www.ebmentoeu
H-8248 Veszprémfájsz (Hungary), Fő u. 27.

Mobil: +36(30)509-3564
oder Skype: ingaverena

E-mail: inga@hundehilfenordbalaton.eu

Múltidéző: Schmidt Ferenc

Levéltári adatok az egykori igazgató-főorvos életrajzához

Schmidt Ferencet száz éve bízta meg a tihanyi apát a szívzanatórium vezetésével, amelyet 36 éven át igazgató-főorvosként vezetett. Ez indokolja, hogy felidézük emlékét, részben újabb – levéltári – adatok alapján.

Schmidt Ferenc Zalaegerszezen született 1881-ben. 1898-ban kezdte el orvosegyetemi tanulmányait Bécsben és Grazban. Igaz ugyan, hogy osztrák városokban volt egyetemi hallgató, de tanulmányait Budapesten fejezte be (Pázmány Péter Tudományegyetem Orvosi Kara), és szigorlatait Budapesten tette le. Mindegyik

A levéltárban a Magyar–Kossa-féle fényképgyűjteményben két fénykép található. Egy arckép: 318. IX. 40 és egy csoportkép: 318. II. 88. Az arckép bizonyára az indexből való, a csoportkép – jól láthatóan (vasrács) Balatonfűreden, a szanatórium bejárata előtt készült 1935. május 15-én, az orvostudományi kongresszus idején. Schmidt Ferenc mellett látható Kelemen Krizosztom, a pannonhalmi főpap, dr. Strommer Viktorin tihanyi apát, valamint dr. Berkes Róbert. A fénykép szerint a pannonhalmi főpap éppen interjút adott egy újságíróknak

rendbe. Teológiát Pannonhalmán, tanári képesítést (magyar–latin) a budapesti tudományegyetemen szerzett. 1910–1916 között Pápan tanított, majd Nyalkán (Pannonhalmán mellett) volt plébános. 1928-tól Győrben gimnáziumi igazgató. 1933–1947 között Pannonhalmán főpap. 1945-ig tagja a Magyar Tudományos Akadémiának és a felsőháznak. 1947-ben Brazíliába távozott. 1950-ben Pittsburghben (USA) hunyt el. Hamvait 1984-ben Pannonhalmán helyezték örök nyugalomba. Dr. Sarudy (Strommer) Viktorin Ignác 1933–1939 között volt tihanyi apát. Dr. Berkes Róbert sajtóállalati vezető volt. A Pethő Sándor vezette polgári napilap, a Magyar Nemzet gazdasági főigazgatója. (Köszönet dr. Molnár Lászlónak, a Semmelweis Egyetem Központi Levéltár igazgatójának az adatokért.)

Honti József

Személyes emlékeim dr. Schmidtről

Schmidt Ferenc professzor utolsó tíz füredi éve idején (1940-es évek vége, 1950-es évek eleje) én tizenéves korú, gimnazista voltam, így lehetnek és vannak is személyes emlékeim. Óriási tekintélyű, karizmatikus személyiség volt. A mai Blaha utcában lehetett vele találkozni, mert a kerek templommal szemben abban az épületben lakott, ahol ma a Városi Múzeum van. Úgy emlékszem rá, hogy nem láttam mosolyogni, igaz, nem sok oka lehetett akkoriban. Zárkózott ember volt, de – meggyőződésem – az emberek

tekintetéből, pillantásaiból érezte a fürediek iránta érzett tiszteletét, szeretetét.

Édesapámmal, aki abban az időben vasúti állomásfőnök volt, ha az utcán találkoztak, megálltak röviden beszélgetni. Fűreden abban az időben talán Keserő Béla főorvos és családja, illetve Vaszary Ernő erdőmérnök és családja álltak legközelebb hozzá.

Ha az utcán láttuk, az akkora eseménynek számított, hogy arról otthon, családi körben is beszélgettünk.

szigorlati jegyzőkönyvben szerepel a neve. A budapesti orvosegyetemi levéltárban az „aranykönyvben” ez a bejegyzés olvasható: 3697 Schmidt Ferencz Károly, Egerszeg (Zala). 22. r. k. – Avatás napja és az avató tanár neve: 1903. december 24. Bársony János professzor.

1906-tól Bécsben, 1907-től Budapesten dolgozott, a katonaságnál mint főorvos, később mint ezredorvos. Balatonfűredre harmincegy évesen, 1912-ben került. 1922-ben magántanári habilitációt szerzett Budapesten „A szív és vérereknek bajai és ezek orvosegyetemi levéltárban az „aranykönyvben” ez a bejegyzés olvasható: 3697 Schmidt Ferencz Károly, Egerszeg (Zala). 22. r. k. – Avatás napja és az avató tanár neve: 1903. december 24. Bársony János professzor.

ciót szerzett Budapesten „A szív és vérereknek bajai és ezek orvoslástana, különös tekintettel a fizikai orvoslásmódokra” tárgykörben. Egészen 1948-ig vezette a szívzanatóriumot, majd magánrendelést folytatott Fűreden. Később a gyermekeihez kiutazott az Egyesült Államokba, és 77 évesen, 1958-ban hunyt el a kaliforniai San Diegóban.

Kelemen (Ferenc) Krizosztom 1884-ban született Hahóton (Zala m.). Középkorába Keszthelyen járt, 1903-ban belépett a bencés

(Folytatás a 4. oldalról.)

A Balaton sem volt egykor ilyen körülhatárolható, a víz felülete együtt változott az évszakkokkal. Tavasszal kiterjedt, és elárasztotta a lapályos részeket, a réteket, nyáron pedig a meleg és száraz időjárással visszahúzódott. A tél végével olyan állandó árterület volt a Balatonnak, akár a folyóknak, ezzel kiváló ivóhelyeket nyújtott a halaknak. Az ember azután sajnos közbeavatkozott, lecsapolta a Nagyberék vizét, gátak közé szorította a Zalát, vasútépítéssel elvágtatta a kiterjedt lápok, mocsarakat a nyílt víztől; a tavat „szabályozta”, engedelmessé tette a víz.

A balatoni halállomány fejlesztése már Széchenyi is foglalkoztatta. A balatoni gőzhajózásról című, 1846-ban megjelent művében így írt erről: „Ha a Balatonnak kellő medrébe az is megtörténne, mit halak mesterséges szaporítása végett tehetni és teni szokás, még több hal lehetne, mint most van. Célszerűen felállított és a Balatonnal szoros összefüggésben levő halastavak által, melyek főképp a somogyi parton felette könnyen volnának létesíthetők, meg lenne mentve a fogásajásztás neme is.” A XIX. században a Balaton sorsára döntő hatással volt Beszedés József vízmérnök rendezési terve, amely a tó vízszintjének jelentős csökkentését eredményezte. Az 1840-es években indultak meg a vízszabályozási és ármentesítési munkálatok. A balatoni halászat múltjáról Répássy Miklós 1914-ben megjelent Édesvízi halászat és halgazdaság című könyvében a következő néhány mondatot írta: „A múlt század közepe körüli időig a Balaton leveztető csatornája

Füredi Balaton, füredi hal

a maga őseredetiben volt meg. A csatorna mentén s a tónak Somogy megyei partjait rengeteg kiterjedésű 'bozótok' vették körül, melyekből a tó víztükrére az áradás s lefolyás közötti különbség szerint lassú ingadozásokkal, hol többet, hol kevesebbet borított el. A hal bőven termett ezekben a vad vizekben, fogyasztani pedig csak a part menti lakosság fogyasztotta. 1860 körül kezdődött aztán itt is a nagy átalakulás.” Répássy a vasútépítésre céloz. 1860-tól építették ugyanis a déli

vasutat, mely a bercek, lápok legnagyobb részét elvágtatta a tótól. A fő ivóterületek lecsapolása, a Balaton mederszabályozása hamarosan megszüntette a korábbi halbőséget is. Ugyanakkor szabályozták és bővítették a Sió medrét, és 1863-ban elkészült torkolatánál az első zsilip is. Elsősorban a Balaton-parti vasúti forgalom biztonságát szolgálta a Sió zsilipje. Ezen át annyi vizet leeresztettek a Balatonból, hogy a tó vízszintje közel egy méterrel csökkent. Ugyanakkor a Balaton-parti főnyírföldök kiépülését, a fürdőskultúra gyors fejlődését tulajdonképpen ez tette lehetővé. Megépült a megyei út is a Balaton mentén. A jelentős apadás ugyan helyet adott a főnyírföldöknek s lehetővé tette a vasút és

az út mentén a rohamos beépülést, új nyaralóhelyek létesülését, ám igen káros volt a Balaton halállományára. Ugyanis elvágtatta és megfosztotta a Balaton haltömegeit a rétségektől, láposoktól, természetesen ivó- és ivadéknivelő helyeitől. Mint látjuk tehát, a Balaton vízkincsének sokszor elszomorító alakulása és a tó halbősége kéz a kézben járt mindig is. Szólnunk kell még a honosítási dilettantizmusról, amelynek következményeként ma a Balaton uralkodó halfaja az értéktelen busa lett. A Hypophthalmichthys molitrix, Hypophthalmichthys nobilis korábbi szaknyelvi nevei: 1) ezüst kínai ponty, ezüstponty, fehér

széleshomlokú hal, vastaghomlokú hal; 2) pettyes ponty, pettyes széleshomlokú hal, vastaghomlokú hal, márványhal, márványponty. A magyarországi vizekbe 1963-ban engedélyezte a Földművelésügyi Minisztérium a növényevő halak betelepítését. Ezek közé tartozik a busa is. A szótörténethez érdekes megemlíteni a Halászat c. szaklap szerkesztője és az Országos Halászati Felügyelőség 1965-ben hirdetett pályázatát a meghonosított növényevő halak magyar elnevezésére, amelyre 113 szóajánlás érkezett. A fehér busa és a pettyes busa faji jelzős halnevekben a busa elnevezés a hal fejének szélességére, vaskosságára utal; vö. a tájszótárakban: zömök, vaskos, erős, busa, busadűjű. A külső tulajdonságra utaló

főnevesített melléknevet az állattenyésztés szaknyelve régebben is használta. Szintén elhibázottnak bizonyult az angolna betelepítése. Vándorló halfaj, trópusi tengerekben ívik, de élete nagy részét édesvizekben tölti. Gazdasági jelentősége kiváló húsmínősége, piaci keresettsége miatt igen nagy volt, a Balatonba 1961-ben kezdték intenzíven telepíteni. Neve XVI. századi felbukkanású a magyar írásbeliségben, 1525. k. engilla (Magyar Nyelv 11), 1533-ban angulla Murmelius lexikonában, 1590-ben angolna Szikszai Fabricius Balázs Nomenklátorában, 1604-ben Szenczi Molnár Albert szótárában: ángolna. Különféle alakváltozatai használatosak a nyelvjárásokban: ángvilla, ángolszik, ángellahal, sikos ángolna. Erdélyben – a román elnevezés mellé – az ott élő románok átvették a magyar halnevet; vö: ro. anghilă. A latinból, mely hosszú ideig az egyház és a tudomány nyelve volt, többek között sok tudományos műszóként meghonosított állatnevet vett át a magyar nyelv. Ilyen a halnevek között az angolna, a faj latin anguilla nevének átvétele. A halnév a latin anguis – kígyó – szóból függ össze. Nem véletlenül, hiszen ez a hal kígyó alakú, mozgása is – noha vannak úszói – kígyózó. A latin terminus folytatója a hal francia anguille, angelle, anguiella, anguillo és spanyol anguila neve is. Nem lesz egyszerű ezt a két idegen fajt kiszorítani a tóból, az angolna ráadásul több igen értékes őshonos halat, például a fogast is erősen pusztítja.

Mint ahogy nem lesz egyszerű a Balaton halászatát és különösen a vízgazdálkodását sem rendbe tenni. Az biztos, hogy a tó vízháztartásának a Sión keresztüli mai szabályozásával nem fordítható meg sem a katasztrofális vízszintingadozás, sem a halfogyás folyamata. Azonban könnyű, nem könnyű, bele kell fogni, mert a jelenlegi gyakorlattal a szakadék szélén táncolunk. Ilyen vízszint

mellett a vitorlázás, úszás, fürdés, horgászat ellehetetlenül, és ezzel párhuzamosan az idegenforgalom is megszűnne a tehetetlenkedést, csodára várás. A legutóbbi veszélyesen alacsony vízszint alkalmával segítségünkre jött a természet, a bőséges csapadék, az újra meginduló befolyások, erek, patakok pótolták az akkori drasztikus vízleengedést. Elképzelhető viszont, hogy a természet előbb-utóbb belefárad az ember makacsul szívós környezetrombolásába!

Dr. Rácz János

A gálavacsorán való részvétel BORBÁLA nevű kedves vendégeink részére díjmentesen. Azokat a vendégeket, akiknek a vezeték, vagy a keresztnévben szerepel a „bor” szó, meghívjuk 1 pohár pezsgőre.

A szavazatok alapján a legjobbnak ítélt borok meghívást kapnak a jövő évben, az Anna Grand Hotelben megrendezésre kerülő, szakmai zsűri által bírált borválogatásra. A hivatásos borbírák által kiválasztott nyertes borok a 2013-as Anna-bál itallapjára is felterjesztjük.

Program

18:00 óráig a hagyományteremtő BORBÁLA - napi Borbál újság kiadására kerül, Magyarország Borrégiójából származó borok kóstolása és értékelése a vendégek által a Díszterem előterében.

19:00 óráig 5 fogásos, Herendi Porcelánban felszolgált tányérsvacsora a fogásokhoz illő borokkal.

Egész este zene és tánc a Bugósiga Music Production zenekar közreműködésével

Meglepetés program
23:00 óráig az újság verseny ünnepélyes eredményhirdetése
Éjfél svédasztal, Tombola

ANNA GRAND HOTEL
WINE & VITAL
BALATONFÜRED

III. Borbála - napi Borbál

Időpont: 2012. december 1., szombat
Helyszín: Anna Grand Hotel****
Belépőjegy ára: 8 000 Ft

Jegyvásárlás:
Anna Grand Hotel**** Recepció
8230 Balatonfűred, Gyógy tér 1.,
Tel.: 87/581 200
E-mail: reservation@annagrandhotel.hu
www.annagrand.hu

Kedves élmény Ausztriában

Az előző évekhez hasonlóan, idén is részt vett iskolánk az Alpési Erdei Iskola programjában. Ez évben is sok szép emlékek térhettünk haza.

Minden reggel 7óra körül kelünk, lent várt ránk a finom reggeli meleg zsemelével, felvágottal, mézzel, lekvárral és gőzölgő teával. Délutánként egy szép, színes iskolába mentünk, ahol gyakorló feladatokkal fejleszthettük tovább tudásunkat, majd a városban barátságos helybeliektől tudtunk meg érdekes információkat, illetve segítettek választ adni a mindennapos kérdésekre. Emellett érdeklődtünk a boltokban is, figyeltük a házszámokat, fotót készíthettünk a barátságos lakosokkal, és a különböző érdekes

táblákat, plakátokat, rendezvény-meghívásokat is tanulmányozhatunk. Ha éhesek voltunk, bementünk a pékhez, aki mindig segítőkészen szolgált ki minket, ráadásul nagyon sokat segített.

Majd felszálltunk a buszra, ami nagyon sok érdekes helyre szállított el minket. Voltunk szurdokokban (Ragga, Groppenstein), közel 3000 méter magasságban (Reisseck-, Malta-, Mölltaler-geleccser), érdekes múzeumokban (Porsche, Régiségek Múzeuma), a Bios-házban és a vasúti kiállításon.

Mikor hazaértünk, fáradtan dőlünk az ágyunkba, de még várt ránk a munka. Feladatlapokat ol-

dottunk meg, rajzokat készítettünk a napunkról, plakátot a Hohe Tauern Nemzeti Parkról, a tej újáról és a környezetvédelemről. Majd a finom vacsora, melyet Lázár bácsi és kedves felesége készített nekünk. Ezután gyorsan letusoltunk és egy kis beszélgetés után kipihentük magunkat.

Én nagyon élveztem ezt az utat, ahogy az előző években is. Nagyon szép helyeken jártunk, érdekes ellátogatni Ausztriába, a Karintia nevé tartományba és ebbe a szép városba, Obervellachba.

Fónagy Zsanna
7. B osztályos tanuló,
Radnóti iskola

Újra Bursa-pályázat

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat beadási határideje: november 23. Részletek letölthető mellékletek a www.balatonfured.hu első oldalán!

A típusú pályázatra azok az önkormányzat területén állandó lakóhellyel rendelkező, hátrányos szociális helyzetű felsőoktatási hallgatók jelentkezhetnek, akik államilag támogatott, teljes idejű (nappali tagozatos) felsőfokú alapképzésben, mesterképzésben, felsőfokú szakképzésben folytatják tanulmányaikat. B típusú pályázatra azok a balatonfüredi állandó lakos, hátrányos szociális helyzetű fiatalok jelentkezhetnek, akik: a 2012/2013. tanévben utolsó éves, érettségi előtt álló középiskolások vagy felsőoktatási intézménybe még felvételt nem nyert érettségizettek, és a 2013/2014. tanévtől kezdődően felsőoktatási intézmény keretében alapképzésben vagy felsőfokú szakképzésben kívánnak részt venni. Mindkét típusú pályázatnál feltétel, hogy a pályázó családjában az egy főre jutó jövedelem ne haladja meg a 85 500 Ft-ot.

Művelődési, oktatási, sport- és idegenforgalmi osztály

II. Ronin-judokupa

Második alkalommal rendezték meg Balatonfüreden a Ronin-judokupát. A torna nemzetközivé nőtte ki magát, hiszen a magyar versenyzőkön kívül tehetséges szlovén és orosz sportolók is részt vettek a viadalon.

Míg tavaly 140 judozó lépett a tataminra, idén majdhogyanem kétszer annyi, egészen pontosan kettőszázötvennégy fiatal versenyzett. A huszonnégy csapat között természetesen ott voltak a füredi sportolók is.

– Nagy örömeinkre ebben az évben is eredményesek voltunk, hiszen a csapatbajnokságban az előkelő negyedik helyet szereztük meg. A verseny kiélezettségét mutatja, hogy a 6. helyezett és a 12. helyezett között mindössze 18 pont volt a különbség. Ami örvendetes, hogy egyéniben 5 arany-, 3 ezüst- és 5 bronzérmét szereztünk – büszkélkedett **Bartus István**, a klub elnöke.

Bartus Gergő, Győre Attila, Győre Regina, Bartus Brigitta és Nagy Rácz Kornél állhatott a dobogó legfelső fokára, ezzel is jelezvén, hogy Balatonfüreden

eredményes utánpótlás-nevelés folyik.

Csapatversenyben a veszprémiek diadalmasok voltak, megelőzve egy fővárosi klubot. A harmadik hely a zirci cselgáncsozóknak jutott, majd őket követték a fürediek, akik reménykednek abban, hogy jövőre dobogón végezzenek. Persze, ha így növekszik a versenyzők létszáma, akkor lehet, el kell majd azon gondolkodni, hogy a következő idényben már más helyszínen versenyezzenek a csapatok, mivel a szakiskola tornatermét már idén is kinőtték.

Szendi Péter

Indián nyár az óvodában

Az indián nyár végét még elcsipve október 17-én rendeztük meg az őszi barkácsdelutánt a Tündérgyök Óvodában. Termékek sokaságával, díszítőkökkel felszerelve siettek a szülők az izgatott kicsikhez. Apró kezükkel vágta, fúrta-faragta, díszítette a gyerekek.

Igazi műalkotások, mosolygó tökfejek, zöldségemberkék, illetve -állatkák születtek egymás után. És ami ilyenkor elengedhetetlen, sütőtökből készült különlegességeket kóstolhattunk a jól végzett munka után.

A szülők és az óvodai dolgozók jóvoltából töklevés, tökös-

magvas pogácsa, sütőtökös sütemény és még sok finomság került az asztalra.

Élmény volt látni, milyen családi összhangban dolgoztak együtt a gyerekek, óvónénik, szülők, dadusok. Kellenek ezek a közös programok, a gyerekek büszkének voltak az ovira és magukra, nem utolsósorban pedig mi, szülők is kikapcsoltunk egy kicsit a rohanó hétköznapokban.

Másnapra nagyszabású kiállítást rendeztek az óvónénik a gyermekek munkáiból, amit bárki megtekinthetett az óvoda előterében.

Tündérgyök Óvoda

Gyermekfocitorna

A Balatoni Kölyök Labdarúgó Club által szervezett U 10 korcsoportú utánpótlás labdarúgótornát szombathelyi, soproni, ajkai, veszprémi, keszthelyi, kőszegi és természetesen balatonfüredi színekben induló gyermek labdarúgók mérték össze tudásukat a 2013. tavaszi alsó- és felsőházi

rájátszást jelentő helyekért. A balatonfüredi torna rangját jelzi, hogy azon – elfogadva a szervezők meghívását – *Szilasi Szabolcs* élvonalbeli játékos is részt vett. A BKLC a sikeres hazai szereplést követően vélhetően a felsőházban folytatja jövőre.

Szendi

Vadnai Jonatán horvát bajnok

A Balatonfüredi Yacht Club 14 éves vitorlázója, Vadnai Jonatán, bátyja – a Laser 4.7 hajóosztály világbajnoka, Vadnai Benjamin – nyomdokaiba lépve, korosztályos U16-os Európa-bajnoki címét követően az október 12–14. között Krk szigeténél rendezett horvát nemzeti bajnokságon Laser 4.7 hajóosztályban, hat nemzet ötvenöt indulója közül bizonyult a legjobbnak, megszerezve ezzel a horvát bajnoki címet is

Eggyel jobbak voltak a szerbek

Huszonöt perc és hét gól előnyt adott a BKSE a Vojvodinának, de így is majdnem sikerült a bravúr, a továbbjutás az EHF-kupában.

Újvidéken négygólos vereséget szenvedett a Sótónyi-legényesség, így jó előjelekkel várták a visszavágót a fürediek. Rosszul kezdett a hazai csapat, hiszen az első tíz percen mindössze egy (!) gólt dobta, így érhető volt az időkérs. Sajnos ez sem rázta fel kellőképpen a gárdát, hiszen a 23. percben már hétgólos hátrányba kerültek. Ekkor csak a legvérmesebb szurkolók gondolták, hogy a hazaiak képesek lesznek megfordítani az eredményt. Öt perc alatt hat gólt dobta a füredi fiatalok, és mindössze egyet kaptak, így némileg megnyugodott a publikum.

A második félidő sem kezdődött valami jól a BKSE számára, de idővel sikerült megszerezni a vezetést, és olykor két-háromgólos előnyre szert tenni. Rendkívüli izgalmakat hoztak az utolsó percek, karnyújtásnyira volt a továbbjutás lehetősége. Három másodperccel a vége előtt hétmétereshez jutottak a hazaiak, ha bedobják, továbbjutnak. Nem így történt! A hétgólos Zdolik lövése a kapufán csattant, így a végén a szerbek örülhettek a továbbjutásnak.

Mindent egybevetve dicséret illeti a balatonfüredi kézilabdázókat, hiszen hatalmas szívük, győzni akarásuk ismét bebizonyította, hogy vert helyzetből is képesek felállni. Az újvidéki csapat 53:52-es gólkülönbséggel jutott tovább az EHF-kupa harmadik fordulójába.

Szendi Péter

Fut a Füred

Hagyományosan a Tagore sétányon rendezték meg idén is a jubileumi, huszadik Fut a Füredet, ahol kitűnő időjárás fogadta a résztvevőket.

Bertókné Ticz Erzsébet főszervező elmondta: ötszáz gyermeket mozgatt meg a futás ezen a napon, de nemcsak a legkisebbeket, hanem az idősebbeket is. Összesen nyolc korcsoportban indultak a versenyzők, és természetesen jutalom is várt a célba érkezőkre. Mindenki kapott egy Fut a Füred feliratú pólót, valamint a legjobbak külön emlékérmét is kaptak.

Az idei verseny főszponzora a Balatonman Triatlonszfisztívál volt, Zselcsényi Miklós, a fesztívál szervezője szerint a sportot nem lehet elég korán kezdeni: „Az ironmanre való felkészülést már gyermekkorban el lehet kezdeni, úgy látom, a jövő ironmanjei itt vannak a versenyen, az ötszáz gyerekből a reményeim szerint 499 ironman lesz, és ehhez nincs jobb út, mint hogy most a maguk kis távját lefutották”.

Voltak, akik kiválóan és voltak, akik dőcögősebben bírták az iramot, de a többség a mozgás miatt érzett örömmel távozott a versenyről.

Bán László

Megvédték bajnoki címüket

Történelmi tettet hajtott végre Fazekas Károly és csapata, hiszen tereprali-bajnoki címét eddig még senki nem tudta megvédeni. A füredi versenyzőnek ez sikerült, igaz, kicsit fájjalja, hogy szponzorok hiányában nem indulhat a következő Dakaron.

– *Múltkori beszélgetésünk során említette, hogy a bajnoki címet nehezebb megvédeni, mint megszerezni. Mire alapozta ezt?*

– Több versenyzőtársam mondta, de reméltem, hogy nem lesz igazuk. Szerencsére alaptalan volt a félelmük. Egyáltalán nem volt nehezebb megtartani, mint tavaly megszerezni az első helyet. Szinte lemásoltuk az előző szezont, hiszen a bajnokság elejétől jól kezdtük. Ezután műszaki problémák merültek fel az autóval, így egy kicsit hullámvölgybe kerültünk, nem úgy jötték az eredmények, amire számítottunk, sőt az összetett vezetést is át kellett engednünk a riválisoknak.

– *Az idény záróeseményeként következett az utolsó, háromszoros szorzóú Világkupa-verseny Győr környékén...*

– Nagyszerűen sikerült ez a forduló, hiszen a nemzetközi mezőnyben második, a hazaiakban első helyen végeztünk, így nagyon sok pontot gyűjtöttünk össze a véghajtásra. Ráadásul a bajnoki cím

Fazekas Károly és csapata megőrizte tereprali-bajnoki címét. A nagy álmom, a Dakar-rali tőkeerős főszponzor híján még várat magára

mellett a nemzetközi szervezet kiemelt státusát is megkaptuk, ami a nagy versenyeken több előnnyel jár, ugyanis két éven keresztül minden szakaszon az első tizben indulhatunk el. Rajtuk kívül még három versenyző érdemelt ki ilyet Magyarországon. Amire büszkék vagyunk, hogy terepraliban eddig csak mi.

– *Az ember azt hinné, hogy egy-egy ilyen nagy verseny, bajnoki cím megvédése után tolon-*

ganak a szponzorok, így megvalósulhat a hön áhított álom, nevezetesen, elindulhatnak a Dakaron.

– Sajnos a helyzet változatlan. Nem az eredmény számít, hanem az, hogy az illetőnek milyen politikai háttere és egyéb kapcsolata van. Mi nem tudunk médiaszerepléseket vásárolni, mert örülünk, ha önerőből a versenyzést megoldjuk. A korábbi politikai elitnél Palik Laci vitte a primet,

most pedig Szalay Balázs, aki másfél éve nem tudott megverni bennünket.

– *Ezek szerint a következő Dakaron sem láthatjuk önöket?*

– Sajnos úgy néz ki, hogy nem, mert bár vannak kisebb szponzoraink, akik például a gumikat és a motorolajat biztosítják, de mindez kevés ahhoz, hogy elinduljunk. Hozzávetőlegesen 200 ezer euróra lenne szükségünk, hogy egy közepes szintű technikai hát-

teret biztosítson saját magának a csapat. Szeretnénk megvédeni jövőre is a bajnoki címet, terveink szerint egy gyorsabb autóval állunk majd ki, így minden esélyünk meg van rá, hogy a következő szezonban is a dobogó legfelső fokára álljunk. Jövőre is csak a magyar bajnokságra koncentrálhatunk, esetleg néhány környékbeli Világkupa-futamra megpróbálunk eljutni.

Szendi Péter

Sárkánytempó a vízen

A sajkodi Teaházban évertékelőre gyűltek össze a Balatoni Kajak-Kenu Evezős és Vitorlás Sportegyesület tagjai, a füredi sárkányhajósok és testvércsapatuk, az Alcoa.

Tartalmas évet tudhatnak maguk mögött a füredi sárkányhajósok, taglétszámuk duplájára nőtt, immáron meghaladja a negyvenet (ezenfelül közel 20 fő az Alcoa csapata), és szponzoruknak, a Robinson Toursnak köszönhetően újabb sárkányhajóval lettek gazdagabbak, így már két hajóval szelik a Balaton hullámaikat. Bár a szezonban szerzett érmekek száma kevesebb, mint a tavalyi esztendőben, de az idei évben eggyel magasabb, a baráti társaságok kategória helyett a települések kategóriában mérettették meg magukat. Voltak nagyszerű pillanatok és voltak csalódások...

A nagyszerű emlékek közé tartozik az első külföldi szereplés, a velencei hagyományos evezőstálalkozón, a Vogalongán való részvétel, ahol 32 km-es táv megtétele után a füredi csapat az 5. sárkányhajóegységként ért célba. A nagykanizsai 2000 m-es versenyszám is sokáig emlékezetes marad, ahol a füredi csapat közel negyed pályahossz előnnyel ért célba és hozta el az elsőnek járó kupát.

A szegedi verseny az újoncok diadalaként marad emlékezetes. Szegeden az elsőbálozók kategóriában mérték össze tudásukat a fürediek. A csapatot két fő kivételével olyan versenyzők alkották,

akik idén csatlakoztak az egyesülethez, és egyben idén fogtak először evezőlapátot. Az előfutamat és a döntőt is magabiztosan nyerték, kiérdemelve ezzel az aranyérmét és az elsőséggel járó kupát. Szomorkás emlék viszont a Budapesten megrendezett országos bajnokság, ahol három század másodperc hátrány miatt nem jutottak középdöntőbe, és így többek közt elesetek a 2000 m-es indulás lehetőségétől, ami a tavalyi évben ezüstérmét hozott számuk-

ra. Vegyes érzelmekkel zárult a Füreden megrendezett Sárkányhajó-fesztivál is, ahol több kategóriában is rajthoz állt a füredi csapat, ennek ellenére házigazdaként érmet nem tudott szerezni, ellenben sok elismerésben részesült a rendezvény szervezésével, lebonyolításával kapcsolatban.

A csapatot – ahogy tavaly, úgy idén is – Házi Zsuzsa edző készíti fel, az elért eredmények elsősorban az ő munkájának köszönhetőek. Házi Zsuzsa edzői munká-

ja mellett aktív versenyző, a magyar sárkányhajó-válogatott tagja, aki a szeptemberi milánói világbajnokságon válogatott csapattal háromszoros világbajnoki címet és egy ezüstérmét szerzett! Az egyesület Házi Zsuzsán kívül más leigazolt evezős versenyzőket is tudhat a soraiban – Jakócs György, Jakócs Ildikó, Matusovics Andrea –, akik az idei évben kiemelkedő eredményeket értek el hazai és nemzetközi versenyeken egyaránt.

Az őszi beköszöntével hamarosan edzőtermi edzések és medencés evezések várnak a csapatra, hogy erőnlétüket, technikájukat továbbfejlesztve felkészülhessenek a következő évad megmérettetéseire.

Összesítésben a füredi sárkányhajócsapat idei mérlege: 1 arany (Szeged), 3 ezüst (Nagykanizsa, Székesfehérvár), 1 bronz (Győr) és 2 db 2000 m-en első helyet elismerő kupa (Nagykanizsa, Székesfehérvár).

Gálfi Dalma tovább menetel a csúcs felé

Az utóbbi hetekben, hónapokban újabb nagy sikereket ért el Gálfi Dalma, aki hamarosan az Egyesült Államokba utazik, hogy részt vegyen az ottani nemzetközi tornákon.

Szinte nem múlik el úgy hónap Dalma életében, hogy ne nyerjen meg valami versenyt, hogy ne szerezzen újabb érmet. Nemrégiben a korosztályos magyar bajnokságot nyerte meg Budapesten. A könnyed sikert jelzi, hogy a döntőben 6:3, 6:1-re diadalmaskodott riválisával szemben.

Ezt követte a Pilzenben lebonyolított kontinensviadal, ahol az európai országok két-két legjobbja léphetett salakra. Dalmát a 96-os táblán negyediként emelték ki. Cseh, görög, litván, szlovák versenyzőket vert meg, miután eljutott az elődöntőig. Itt a német Gerlach ellen bizonyult jobbnak, majd a döntőben az ukrán Fridman állította meg. Az esősünetekkel tarkított mérkőzés első játéka Gálfi nyerte 6:4-re, de aztán 7:5-re kikapott, és az utolsó játszmát is elveszítette 6:2-re. Dalma ezzel a sikerével a hivatalos európai ranglistán egészen a második helyig lépett előre. Fontos megjegyezni még, hogy párosban Stollár Fannival az elődöntőig jutottak el.

Ezután Olaszországba vette az irányt a tehetséges teniszező. – A közelmúltban rendezték meg Reggio Calabriában az Európai

Szinte nem múlik el úgy hónap Gálfi Dalma életében, hogy ne nyerje meg egy-egy versenyt vagy kupát

Mesterversenyt, ami az év egyik legjelentősebb megmérettetése. A tornára az európai ranglista legjobb nyolc játékosát hívták meg. A lányom első helyen lett kiemelve. Miután magabiztosan legyőzte horvát és szlovák vetélytársait, következett a döntő. Az orosz Kalinskaya ellen 7:5, 2:6, 6:4-re diadalmaskodott. Ezzel ő lett az első magyar lány, aki ezt a versenyt megnyerte – büszkélkedik joggal Gálfi Tamás, Dalma édesapja és egyben edzője.

A füredi lány hamarosan egy floridai versenysorozatra indul, ahol három tornán vesz részt. Köztük lesz a Nike világdöntője, ahová szeptember közepén kvalifikálta magát a magyar Nike-verseny megnyerésével. Ezután részt vesz az Orange Bowlon, amit a világon a legkomolyabb utánpótlásversenynek tartanak a szakemberek.

Szendi

HOYA
Essilor

Igen, Önnek!

Rendkívüli ingyenes szemvizsgálat novemberben!*

Minőségi progresszív szemüveglencse szenzációs áron, **54.980 Ft helyett 29.980 Ft-ért!***

Szemüvegeretek 10-50% kedvezménnyel!

Füred Optika
Balatonfüred, Ady E. u. 45.; Tel.: 87/480-737

Akcióknak november 1-30-ig tart. Részletekről érdeklődjön üzletünkben. *Szemüvegrendelés esetén.

Irodalmi est Baranyai Máté költővel

November 23-án.

A verseket felolvassák:
Grossberger Liza
és Balázs Fecó

Helyszín:

KOFFE | IN
Kávészó és Ételtár

KOFFE | IN
KÁVÉ * TEA * SZENDVICS * SALÁTA

MEGÉRKEZTEK:
Karácsonyi teák, karácsonyi ajándéktárgyak, kész ajándéksomagok, kiegészítők teázáshoz és kávézáshoz.

Ezen kívül helyben fogyasztásra és elvitelre:
Forrált bor, puncs
26 féle szálalás tea
8 féle 100%-os arabica kávé Indiából, Kenyából, Etiópiából, Brazíliából, Columbiából
10 féle forró csoki
salátabár-szendvicsbár-pástétomok
házi sütemények
ajándék tárgyak
Fair Trade bio termékek

KOFFE | IN
Kávészó és Ételtár
Balatonfüreden a piros templommal és a Városházával szemben
Tel: 87/950-539
www.koffe-in.com

„AZ IGAZSÁG MERÉSZ ÁHÍTÁSA”

Beszélgetés Döbrentei Kornél költővel legújabb könyvének megjelenése kapcsán november 21-én 17 órakor a Blaha étteremben.

*„Ne tűrjetek további szívcserét,
ám az ősi szűt emeljétek fel,
lelketekről megtelve étellel
szobrom s a Nagyisten legyen tanunk:
Kiirthatatlanul megmaradunk.”*
(A rendíthetetlen lovag)

Az est vendégművésze Petrás Mária népdalénekes, keramikusművész.

EURO FAMILY

Új üzlet nyílik Balatonfüreden!
Nyitás november 9-én reggel 8 órakor!
Szent István tér 5.

Lorin öblítő
többféle, 1l,
290 Ft/l

290 Ft/db

Kiemelt ajánlat!
Tchibo Family
őrölt, pörkölt kávé, 250 g,
1560 Ft/kg

380 Ft/db

Szaloncukor
kakaós étkezőnóval mártva,
12 féle íz,
300 g,
966,66 Ft/kg

290 Ft/cs.

Az ajánlat 2012 november 8-tól november 20-ig, ezen belül a készlet erejéig érvényes. Az árak forintban értendők és az áfát tartalmazzák. Az esetleges nyomdai hibákért felelősséget nem vállalunk. www.eurofamily.hu

Füred MED Orvosi Központ

ODAFIGYELÉS ÉS SZAKÉRTELEM

MAGÁNORVOSI RENDELÉSEK

DR GÁTI ISTVÁN osztályvezető főorvos, fül-orr-gégész, audiológus szakorvos
Bejelentkezés: 30/937-8892 Rendelési idő: kedd 16:00-18:00

DR GUBA ÁRON érsebész főorvos
Bejelentkezés: 70/379-5201 Rendelési idő: csütörtök 16:00-18:00

DR PUKANCSIK JÁNOS főorvos, sebész, plasztikai sebész
Bejelentkezés: 70/636-5971 Rendelési idő: kedd 10:00-12:00 és szombaton előzetes bejelentkezés alapján

DR TÖRÖK ÁRPÁD szülész-nőgyógyász főorvos
Bejelentkezés: 30/902-1219 vagy 70/379-5238 Rendelési idő: hétfő 16:00-18:00

TELJESKÖRŰ FOGÁSZATI ELLÁTÁS
fogászat és fogtechnika egy helyen

DR GOTTWALD PÉTER
fogszakorvos, paradontológus

PETSCHOWSKY LÁSZLÓ
fogtechnikus mester

ingyenes állapotfelmérés, implantátumok, egyéni harapásbeállítás, fogíny- és fogágybetegségek kezelése
Bejelentkezés: 70/636-5971

MAGÁNORVOSI RENDELŐK MÉG KIADÓK! 70/6365971

TÜZIFAHASÍTÓ KFT. Felsőörs

KONYHAKÉSZ TÜZIFA HÁZHOZZÁLLÍTÁSSAL

06 30 864 31 25

ÖTVÖS ARANYMŰVES

- Ékszerkészítés, Rövid határidővel Az Önhez illő egyedi ékszerért
- Garancia
- Javítások, Akár azonnal
- Vésések
- Drágakövek - Ásványok

Mert értéket kap a pénzéért
Mert sokáig viselhesse
Mert mindig emlékeztetse
Mert szép, vagy mert gyógyulni szeretne

Balatonfüred Gyógy tér 3. (Horváth Ház) a Szív Korházal szemben